

ŽELEZAR

Jesenice, 4. oktobra 1990

Številka 32 • XXXIX

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25-letnici predsednik Tito odlikoval z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Lilijana Kos, tehnični urednik Dare Bradeška in sekretar uredništva Đinka Trako. Naslov: Uredništvo Železarka, PS Slovenske železarne — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: glavni in odgovorni urednik 26-18, tehnični urednik 26-19 in sekretar uredništva 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje Gorenjski tisk Kranj, Tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		ODPREMA LASTNE PROIZVODNJE			
	količ. mes.	ind. mes.	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	9.498,0	111,7				
Jeklarna 2	19.673,0	89,4				
Livarna	0,0	0,0	0,0	0,0	223,6	—
VBS	14.930,1	94,4	2.596,9	68,3	37.389,1	—
HVB	7.683,3	114,3	6.722,5	91,0	71.898,6	—
HVJ	893,1	111,6	577,3	72,1	11.749,4	—
PVT	2.190,9	101,9	2.233,1	103,8	18.701,2	—
VDP	2.991,6	53,4	1.799,9	32,1	40.004,9	—
Žičarna	3.203,3	106,7	2.039,6	103,0	18.842,9	—
Jeklovlek	1.661,0	127,7	1.297,9	99,8	12.201,6	—
Elektrode	1.233,7	123,3	1.217,3	135,2	9.626,1	—
Želbljarna	668,5	99,7	632,5	94,4	5.593,1	—
Žič. valjarna	7.070,0	114,0	2.384,9	155,8	11.022,1	—
ŽELEZARNA	71.696,5	97,2	21.501,9	82,3	237.252,6	—

Skupno proizvodnjo smo v mesecu septembru dosegli 97,2 %. Načrta nismo dosegli v Jeklarni 2 (zaradi zastojev med obratovanjem), nekoliko odstopata tudi Valjarna bluming štel in Želbljarna, največji zaostanek pa je v Valjarni debele pločevine, kjer smo zaradi težav v oskrbi proizvodnjo prekinili za teden dni.

Na prvi pogled je razvidna velika razlika v doseganju skupne proizvodnje in odpreme. Objavljeni podatki se nanašajo na redno odpremljene količine po obratih, ni pa upoštevana odprema v konsignacijska skladišča kupcev. Evidenca take odpreme se vodi posebej po obratih in se prišteje k doseženim odpremam po odjavi oziroma ko je blago, ki je bilo v konsignacijskem skladišču, dejansko prodano. V septembru smo po do sedaj prispelih odjavah na ta način prodali skupno 3.642 ton.

Praktično enaka količina je tudi odpremljena v konsignacijska skladišča. Odpremljeno je bilo 3.675 ton in se torej v septembru zaloge v konsignacijskih skladiščih niso povečale.

Podpredsednik PO za proces
Božidar Bartelj

Izvršni svet Slovenije o zaostrenih razmerah v črni metalurgiji

Delegati jeseniške občine so republiški skupščini predstavili težak položaj gospodarstva v naši občini, predvsem pa seveda jeseniške železarne:

»Zbori Skupščine občine Jesenice so obravnavali problematiko gospodarstva občine Jesenice v I. kvartalu 1990. Z izgubo je sklenilo poslovanje 80 % zaposlenih v gospodarstvu v občini, kjer sicer zaposlenost pada in brezposelnost strahovito narašča. V najtežjem položaju se nahaja Železarna Jesenice. Na seji delavskega sveta so 28.6.1990 sprejeli program ukrepov za sanacijo, ki jih začnejo izvajati 1.7.1990. Ti ukrepi pomenijo, da bo delo 1500 delavcev odveč.

Ker predstavljajo notranji ukrepi le del reševanja problematike na področju črne metalurgije, predlagamo, da na naslednji seji Skupščine Izvršni svet Republike Slovenije pripravi gradivo v zvezi s problematiko črne metalurgije ter jasno opredeli svoj odnos do tega gospodarstva. To pomeni jasno opredelitev, pod kakšnimi pogoji je pripravljena slovenska država sodelovati pri sanaciji črne metalurgije. Program ukrepov, ki so jih sprejeli v Železarni Jesenice, temelji na študiji McKinsey in British Steel Consultants, pomeni pa, da predlagane ukrepe namerava izvesti namesto v treh v enem letu in pol. Zaostrena situacija, ki grozi, da se bo Železarna zaradi nezmožnosti pla-

čevanja tekočih obveznosti brez svežega denarja ustavila, narekuje, da se do tega problema v Skupščini čimprej opredelimo, da ne bi nastala še večja gospodarska škoda. Sprejeti ukrepi v Železarni obsegajo zmanjševanje stroškov, povečanje produktivnosti in delniško preobrazbo. Primerjalni standard je jeklarska industrija v razvitem svetu.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije je seznanjen s težkim gospodarskim položajem v slovenski črni metalurgiji in z dosedanjimi aktivnostmi ter ukrepi za premagovanje nakopičenih poslovnih in razvojnih problemov po posameznih podjetjih. Izvršni svet Republike Slovenije v prejšnji sestavi je aktivno sodeloval pri izdelavi študije, katere nosilec je McKinsey in pri odločitvah v zvezi z njo. Pomagal pa je tudi premagovati nelikvidnost posameznih podjetij z usmerjanjem znatnega dela sredstev DPS v posamezne železarne. S »Sklepom o usmeritvi sredstev republiškega proračuna za sofinanciranje razvojno sanacijskih programov in programov prestrukturiranja podjetij, katerih prestrukturiranje je ključnega pomena za gospodarski razvoj Republike Slovenije« z dne 4. in

7. maja 1990 pa je Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije dodelil Slovenskim železarnam (Jesenice in Štore) 175 mio din za sofinanciranje dveh sanacijskih razvojnih programov.

Vsi ti ukrepi Izvršnega sveta Skupščine Republike Slovenije in ukrepi, ki so jih izvedle posamezne železarne do sedaj, pa ne zadoščajo v sedanjih zelo zaostrenih gospodarskih razmerah, ki so posledica pešanja gospodarske aktivnosti na domačem tržišču, zaradi izvajanja antiinflacijskega programa, da bi se stanje obrnilo na bolje, zato se kriza v železarnah pogloblja. Kriza pa je delno tudi posledica pretekle neuspšne dogovorne ekonomije, neusklajenega in nesmotrnega investiranja ter prepočasnega prilagajanja tržnim pogojem poslovanja Slovenskih železarn.

Vzroki za sedanje težave Slovenskih železarn pa tudi ostalega gospodarstva so se kopičili več let, zato je tudi njihovo rešitev, ob vsesplošni mate-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Ob letošnjem tednu otroka

Otroku zdravo in varno življenje

Otroci so naše največje bogastvo. Še zlasti v času večjih stisk v družbi poskušamo otrokom zagotoviti srečno otroštvo, zdravo rast, čim boljše izobrazbo, da bi se trdno zasidrali v življenje in delo sveta, ki ga zanje in zase oblikujemo odrasli.

Moralna zaveza odraslih je, da skrbimo za varnost, zaščito in pravice skupin med nami, ki si same ne znajo in ne morejo tega zagotoviti. Za to skrb nas zavezuje Konvencija o otrokovih pravicah, pomemben izraz tega gibanja, ki jo je Generalna skupščina Združenih narodov sprejela 20. novembra 1989, ob trideseti obletnici sprejema Deklaracije otrokovih pravic. Pristop h Konvenciji za nas pomeni, da v ustavo vnesemo, seveda pa tudi realiziramo ti isti minimum, ki ga je družba dolžna zagotoviti za zdrav otrokov razvoj.

Tema letošnjega tedna otroka izhaja iz določil Konvencije o otrokovih pravicah, ki pravijo, da mora država zavarovati otroka pred fizičnim in umskim nasiljem, pred različnimi oblikami nehumanega ravnanja, diskriminacije, izrabljanja in trgovanja. Na pobudo svetovne organizacije UNICEF so se zbrali tudi državniki sveta, da bi se dogovorili o svetovni akciji za pomoč

najbolj ogroženim otrokom na svetu, pri čemer je prišel na dan podatek, da za lakoto in boleznimi, ki bi jih bilo mogoče preprečiti, umre vsak dan 40.000 otrok. Ko sem se o tem podatku pogovarjala z otroki v razredu, se nam je zdel tako neverjeten, da smo ga šli preveriti v časopis, pa tudi še potem si nekako nismo znali predstavljati vseh njegovih razsežnosti.

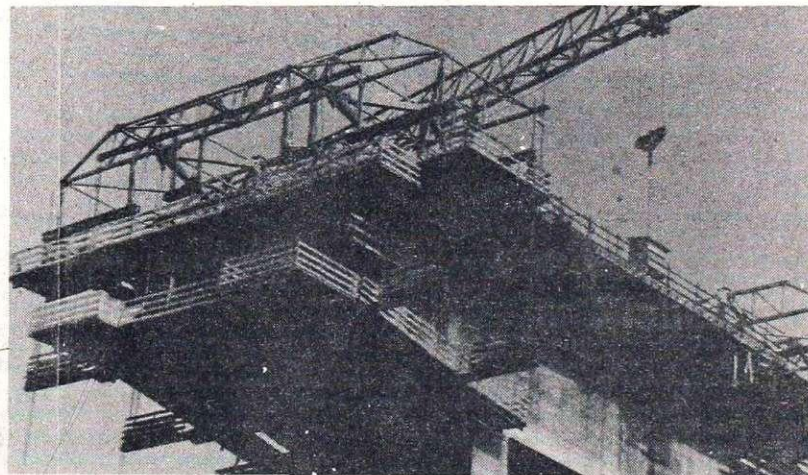
Pozornost smo nato usmerili k vprašanju varnosti in zdravja otrok v našem okolju. Od prometne smo prišli k socialni varnosti, od zdrave prehrane k zdravju in boleznim, ki jih povzročajo vse bolj onesnaženo okolje, ki je tako postalo zaradi neznanja, pogosto tudi zaradi nepripravljenosti odraslih za drugačno ravnanje. Zresnili so se in zamislili nad svetom, v katerem odrasčajo. Jaž pa jim nisem mogla zagotoviti, da je njihovo otroštvo varno in brezskrbno, ker so pred mano tako rekoč vsak dan organizacijske, pedagoške, fi-

navanega avtocestnega odseka se bodo morali izvajalci del zelo potruditi, da bodo dela dokončana v predvidenem roku ali po možnosti celo hitreje, kar bo glede na predvideni potek del investitor še sproti preverjal.

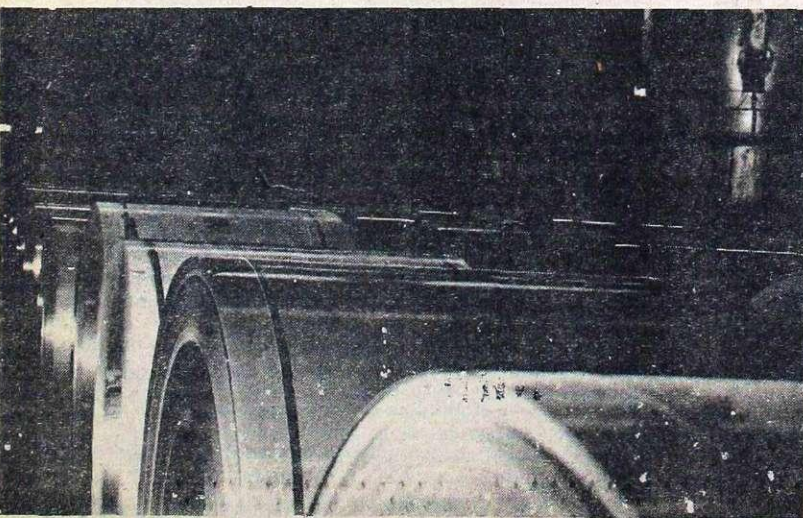
Glede na sedanje stanje del na delu avtomobilske ceste predor Karavanke-Vrba je pričakovati, da bo promet iz predora za krajši čas moral potekati skozi Jesenice, kar opozarja in čemur nasprotuje delegat v svoji pobudi. Za ta promet se predvideva, da po svoji strukturi v prevozu blaga v tem času ne bo dosegel obsega težkega tovornega prometa, ki sedaj poteka skozi mesto zaradi gradnje avtoceste. Republiška uprava za ceste je sprejela določene ukrepe za varnejši povečani promet skozi Jesenice, poleg tega pa predvideva še dodatne ukrepe za boljše ureditev obstoječe magistralne ceste na tem območju.

Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije meni, da do sedaj sprejeti in predvideni ukrepi za skrajšanje roka gradnje avtocestnega odseka Hrušica-Vrba ter za tekoč in varen promet skozi Jesenice potrjujejo njegovo skrb za reševanje problema, na katerega opozarja delegatska pobuda. Te pa Izvršni svet ne more sprejeti v celoti in brez zadržkov, saj bi vztrajanje pri vnaprejšnjem tretjinskem skrajšanju pogodbenega roka gradnje tega avtocestnega odseka lahko ogrozilo normalno in kakovostno opravljanje gradbenih del. Zavezal pa je investitorja - Republiško upravo za ceste, da sproti preverja to možnost in rok predaje prometu avtocestnega odseka Hrušica-Vrba čim bolj približa roku odprtja predora Karavanke.

(Poročevalec Skupščine Republike Slovenije št. 14, 24. september 1990)

Nov način gradnje mostov (foto: J. Avsenik)

Pločevina (foto: Mira Koleni)

Obvestilo sindikata Neodvisnost

Člani sindikata Neodvisnost nam sporočajo, da nekateri posamezniki, ki ne morejo preboleti izgube monopola, in nekateri tovariši, zaupniki Svobodnih sindikatov, širijo neresnične govorice, da sindikat Neodvisnost ne more štiti svoje članstva, nadalje da ima Neodvisnost samo peščico članov ter da je glavni sindikat v Železarni Svobodni sindikat.

Svojim članom, simpatizerjem in ostalim delavcem sporočamo, naj ne nasedajo provokatorjem in da bo vsak, ki bo širil laži in neresnice o sindikatu Železarne Jesenice Neodvisnost, nosil tudi ustrezne posledice. Opozarjamo tudi tiste funkcionarje, ki zlorablajo preproste delavce za širjenje takih vesti, da bodo hujšaki odgovorni tudi namesto teh ljudi. Sindikat Neodvisnost pa sprejema vsako kritiko, ki bo pomagala k njegovemu širjenju in lažji pomoči delavcem.

Da člani Neodvisnosti ne bi nasedali neresničnim govoricam, ponovno obveščamo o nekaterih stvareh, ki smo jih že večkrat objavili.

1. Oba sindikata v Železarni imata po Statutu enake pravice, do delavcev pa enake dolžnosti. Nobeden ni edini predstavnik delavcev, noben sindikat ni edini sindikat podjetja. Pri odpravinah in subvencijah iz sklada skupne porabe so delavci enakopravni ne glede na to, ali so člani kateregakoli sindikata ali nobenega, saj vsi delavci Železarne prispevajo v sklad.

2. Neodvisnost, sindikat Železarne Jesenice, ima sedaj 140 članov iz vseh obratov tovarne, članstvo pa se stalno povečuje. Članarina znaša 0,5 % neto plače (Svobodni sindikat 0,6 %). Za našo dejavnost nam ostane 70 % tega denarja, za delovanje republiških služb pa 30 %.

3. Prisilni dopusti: Delavec je v času čakanja na delo v delovnem razmerju z vsemi njegovimi sestavinami, pri čemer le fizično začasno ne izvršuje delovnih opravil. V tem času ima pravico do plače, ki ne sme biti nižja od zamenjenega osebnega dohodka.

Na prisilnem dopustu so bili štirje člani Neodvisnosti, eden se je po pritožbi vrnil na delo, eden se ni pritožil po posvetovanju s sindikatom, dvema pa pritožba ni bila ugodena in sta se pritožila na sodišče v Kranj. Pomagal jima je in bo tudi sindikat Neodvisnost.

4. Delavce na prisilnem dopustu ne smemo enačiti s presežnimi delavci. Za prisilne dopuste ne veljajo kriteriji kot za presežne delavce. Na prisilnem dopustu so lahko delavci največ 6 mesecev, presežnih delavcev pa podjetje ne potrebuje več.

Sindikat Neodvisnost si bo prizadeval, da bodo pri določanju presežnih delavcev upoštevani kriteriji, ki jih določa zakon. Omenja strokovno izobrazbo delavcev oziroma usposobljenost za delo in potrebna dodatna znanja in zmožnosti, delovne izkušnje in delovno uspešnost. Kriteriji tudi določajo, kdo ne more biti presežni delavec brez svojega soglasja:

- a) delavci, ki jim do upokojitve manjka do 5 let
- b) delavci z manj kot enim letom delovne dobe
- c) oba zakonca, ki sta zaposlena v istem podjetju
- d) invalidi in invalidne osebe
- e) delavke v času nosečnosti in na porodniškem dopustu
- f) samohranilke z otrokom do 2 let starosti
- g) delavci na dopustu zaradi nege in varstva otroka
- h) sindikalni zaupniki kateregakoli sindikata
- i) delegati in poslanci
- Kot presežni delavci pa bi bili lahko najprej določeni delavci:
- a) ki sočasno opravljajo obrt kot stranski poklic
- b) opravljajo kmetijsko dejavnost

c) pogostejše kršijo disciplinska določila.

Ko so po vseh teh kriterijih določeni presežni delavci, jim je potrebno zagotoviti vsaj eno od naslednjih pravic:

- a) sklenitev delovnega razmerja v drugem podjetju
- b) prekvalifikacijo ali dokvalifikacijo na drugem delovnem mestu ali v drugem podjetju
- c) dopust zavarovalne dobe za upokojitve, največ do 5 let
- d) pravico do sklenitve delovnega razmerja za določen čas v drugem podjetju
- e) pravico do odpravnine, če se delavec sporazume s podjetjem, da mu preneha delovno razmerje.

Odpuštom in brezposelnosti se vsekakor ne bomo mogli izogniti. Najslabša varianta bo, da bo delavec prekinil delovno razmerje, toda s plačilom odpravnine najmanj 24 plač, kot določa zakon.

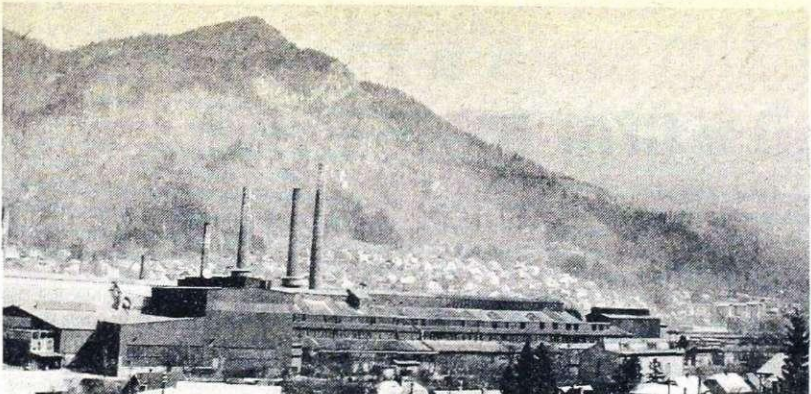
5. Mednarodni predpisi, ki jih je podpisala tudi Jugoslavija, določajo, da se delavci po svoji volji vpisujejo v katerekoli in izpisujejo iz kateregakoli sindikata. V večsindikalnem sistemu je to nekaj normalnega, v Železarni pa se delavci še vedno bojijo posledic, če se bodo izpisali iz enega in vpisali v drug sindikat. Zagotavljamo vam, da se ne bojte in se vpišite v tisti sindikat, za katerega mislite, da vam bo v vseh pogledih največ nudil.

Če bi zaradi menjavanja sindikata kdo nosil posledice na delovnem mestu, naj takoj sporoči vodstvu sindikata Neodvisnost, ki bo takoj ukrepalo. Vsako zlorabljanje in šikaniranje delavcev zaradi svobodne izbire članstva v sindikatu bomo sporočili ustreznim republiškim organom Neodvisnosti, ki bodo tudi storili ustrezne korake.

6. Ozmimnico je organiziral Svobodni sindikat. Oba sindikata pa sta se na sestanku 7. septembra sporazumela, da bo nabava ozimnice ponujena vsem delavcem Železarne Jesenice, ne glede na to, ali so člani katerega ali nobenega sindikata.

7. Težki časi prihajajo za vse delavce, ne samo v Železarni, ampak v vsej Sloveniji. Da bomo skupaj lažje prestali krizo, se moramo organizirati. Posameznik se bo sam težko upiral ostrim tržnim pogojem, združeni v sindikatu pa bomo to storili lažje in bolj pošteno. Zato se vključite v sindikat Neodvisnost!

Sindikat podjetja Železarne Jesenice
Neodvisnost

Jeklarna 1 (foto: Mira Kolenik)

Glas ljudstva ali raje?

Oglašam se na poziv izvršnega odbora sindikata k skupni oceni, kako iz krize. Navajam nekaj konkretnih predlogov:

1. Moratorij na zviševanje cen elektrike. Samo teden dni po zadnji podražitvi so večni izgubari distribucije elektrike Slovenije ugotovili, da jim v blagajni ostaja nekaj viška in so delavcem obljubili 800 din višje plače, ki že tako niso nizke; od kod denar, pa tako vemo.

2. Moratorij na zviševanje stanarin. Izvršni odbor predlaga subvencijo za delavce, ki bodo ostali na prisilnem dopustu in brez dela, jaz pa predlagam ustavitve rasti cen stanarine, dokler tudi plače delavcev, ki ostajajo na delu, ne bodo ekonomske.

3. V prvi vrsti pa je treba urediti razmere v Železarni. Navajam nekaj primerov popolnih absurdov, ki se dogajajo. V Železarni k sreči obstajajo obrati, kjer imajo dovolj dela. Razmere v teh obratih pa so take, da delavcem prihaja na misel, da bi sami zaposlili za prisilni dopust, da se ne bi zgrudili od izčrpanosti. Kajti v istem obratu (zaradi morebitnih posledic za prizadete delavce ne navajam imen) je precej delavcev na prisilnem dopustu in s tem v stanju eksistenčnega minimuma, ostali delavci pa delajo 12, 16 in več ur.

V mesecu avgustu se je določenim delavcem nabralo po 60 in več ur, ki jih seveda ne plačajo. Pri tem pa predelavci tega obrata nenehno delajo pod grožnjo suspenza. Podpisnik suspenza, direktor ETE Tehnične dejavnosti, pa ni sposoben presoditi, ali je obrat tehnično sploh usposobljen prenesti obremenitve raznih projektov.

Isti direktor je v preteklem tednu poslal skupino delavcev iz nekega drugega obrata kazensko na prisilni dopust, ker niso opravili nekega dela. Seveda se ni pozanimal, zakaj ga niso opravili (silikonsko lepilo in dež pač ne gresta skupaj).

Torej predlagam, da najprej uredimo razmere v Železarni, delavcem, ki bodo ostali, pa omogočimo normalne pogoje za delo in bo vse lažje tudi za ostale.

4. Izvršni odbor tarna nad težkimi razmerami delavcev na prisilnem dopustu, ne izkoristi pa vseh možnosti, da bi jim pomagal. Pretekli teden je bilo pri prevzemanju ozimnice nemalo hude krvi, nikomur pa ni prišlo na misel, da bi pet delavcev poklicali z dopusta, jim plačali ure in jih postavili za pult. Tako bi oni dobili kakšen dinar, vrste čakajočih na ozimnico pa bi se neprimerno skrajšale.

Delavec

Neodvisnost

(znak marjetica z napisom)

Marjetica - znak Neodvisnosti.

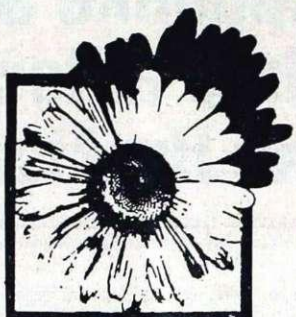
Simbolizira našo enotnost.

Je trdoživa, zanesljiva, neuničljiva.

Njeni lističi so novi slovenski sindikati.

Sredina, ki jih povezuje, je naša konfederacija.

Povezanost nam daje moč, varnost in lepoto.

neodvisnost

Uspešnega sindikalnega delovanja v Sloveniji si ne moremo zamisliti brez sodobno pravno urejene države in brez strokovnega, gospodarnega in poštenega vodenja sindikatov in sindikalnih zvez.

Za strokovnost smo poskrbeli tako, da so pravni svetovalci Neodvisnosti mednarodno uveljavljeni strokovnjaki s področja delovnega prava in sindikalnih pravic.

Gospodarnost poslovanja dokazuje že višina članarine, saj uspešno deluje z 0,5 % od dohodkov naših članov. Od tega obdrži novi sindikat podjetja 70 %, konfederacija pa razpolaga s 30 %.

Poštenost preverjamo tako, da je operativno delo Predsedstva republiškega sveta javno.

V vodstvu Neodvisnosti smo predvsem tisti sindikalni strokovnjaki, ki smo se že v času enopartijskega monopola trudili za pluralno sindikalno miselnost in enakopravno konkurenčnost, a nas je star sindikat pri tem onemogočal.

Če želite, vamo bomo v Neodvisnosti dali pravne napotke, kako ustanoviti nov sindikat. Vse, ki ste zaposleni v podjetjih z enim samim sindikatom, vabimo, da uporabite novo ustvarjalno možnost, ki vam jo daje težko pridobljena demokratizacija slovenskega sindikalnega gibanja.

Kdor je bil z dosežki in pridobitvami starega sindikata zadovoljen, naj še naprej podpira Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije. Ostali poskusimo sprostiti doslej omejeno sindikalno ustvarjalnost, vključeni v marjetico z imenom Neodvisnost.

Nove slovenske sindikate vabimo, da se vključijo v Neodvisnost - Konfederacijo novih sindikatov Slovenije. Združeni bomo hitreje napredovali.

Neodvisnost

Konfederacija novih sindikatov Slovenije

Predsednik Predsedstva republiškega sveta

France Tomšič, dipl. ing.

Sindikat podjetja
Železarne Jesenice
Neodvisnost

Na podlagi IV.člena Statutarnih tez Zveze neodvisnih sindikatov Slovenije so člani sindikata dne 11.7.1990 na občnem zboru sprejeli:

PRAVILNIK SINDIKATA

PODJETJA Neodvisnost

I. Temeljna načela

1. člen

Pravilnik opredeljuje način delovanja in obliko organiziranosti sindikata podjetja, ki se povezuje v SKEIS - Sindikat kovinske in elektro industrije Slovenije in preko njega v KNSS - Konfederacijo novih sindikatov Slovenije.

2. člen

Sindikat podjetja je pravna oseba in ima svoj žig, zastopajo ga izvoljeni predstavniki: predsednik, podpredsednik in sekretar.

3. člen

Sindikat podjetja si prizadeva varovati ekonomske, socialne, strokovne in kulturne interese članstva.

Sindikat podjetja je:

- samostojni nosilec odločitev in akcij v okviru sindikalnih organizacij v podjetju, ko gre za ekonomski in socialni položaj zaščito članov sindikata,
- je partner in pogajalec pri uveljavljanju pravic in interesov nov. iz dela in delovnega razmerja (kolektivne pogodbe, dogovori, sporazumi) ter nadzoruje njihovo uresničevanje,
- je demokratičen prostor za izražanje posamičnih in posebnih interesov, za njihovo usklajevanje v okviru dejavnosti ter z sindikati v podjetju,

- oblikuje in uveljavlja posebne interese članov,
- sodeluje z drugimi sindikati v Železarni Jesenice pri pripravi in izvolitvi skupnega sindikalnega sveta podjetja.

II. Osnovne naloge in cilji

4. člen

Sindikat podjetja si prizadeva izboljšati materialni, delovni, strokovni in socialni položaj zaposlenih, zlasti pa:

- nudi članom pomoč pri uveljavljanju njihovih pravic, ki izhajajo iz delovne zakonodaje in kolektivne pogodbe,
- ščiti sindikalne zaupnike,
- zavzema se za izboljšanje delovnih in življenjskih pogojev,
- zavzema se za izboljšanje standarda zaposlenih,
- zahteva od strokovnih služb in poslovnih struktur informacije in podatke o poslovanju, ki vplivajo na delovna mesta, materialni in socialni položaj delavcev,
- sodeluje na sejah organov upravljanja in sodeluje pri odločitvah o prisilnih dopustih in presežnih delavcih,
- ima pravico zahtevati nevtralno revizijsko komisijo, ki kontrolira bilanco in druge poslovne zadeve,
- samostojno ali z drugimi sindikati vodi pogajanja,
- ko so vse možnosti mirnega reševanja sporov izčrpane, napove, organizira in vodi stavko.

5. člen

Sindikat podjetja pri svojih odločitvah upošteva okvirne smernice in stališča sindikata dejavnosti in republiških organov Neodvisnosti.

III. Članstvo

6. člen

Članstvo v sindikatu je prostovoljno. Član lahko postane vsak zaposleni v Železarni Jesenice, ki podpiše pristopno izjavo. Član sindikata lahko izstopi iz organizacije na osnovi izstopne izjave. Register članstva se vodi v posamezni sindikalni organizaciji in v sindikatu dejavnosti.

7. člen

Član ima naslednje pravice:

- sodeluje pri oblikovanju stališč, predlogov in zahtev sindikata na vseh ravneh organiziranosti,
- pravico do rekreativne in kulturne dejavnosti,
- pravico do denarne pomoči v primeru stavke,
- da voljen je izvoljen v organe sindikata vseh nivojev.

8. člen

- Dolžnosti člana so:
- da deluje v skladu s pravilniki in statuti sindikata,
 - da uresničuje stališča in programe sindikata v delovnem okolju,
 - da plačuje članarino,
 - da aktivno sodeluje pri kreiranju dejavnosti in v skupnih nalogah,
 - da izvršuje odločitve pristojnih organov sindikata glede oblik sindikalne aktivnosti,
 - v primeru, ko je izvoljen v organe sindikata, je član dolžan, da se udeležuje sestankov; v primeru nekajkratnega ponavljanja pasivnosti lahko sindikat predlaga razrešnico organu, ki ga je na to funkcijo izvolil.

9. člen

- Članstvo v sindikatu preneha:
- z izstopno izjavo,
 - zaradi neplačevanja članarine več kot 3 mesece,
 - z delovanjem v nasprotju z interesi sindikata,
 - s spremembo dejavnosti zaposlitve delavca,
 - če je protizakonito ravnal s sindikalnim premoženjem,
 - če ni izvršil ali je preprečil izvrševanje odločitev pristojnega organa glede sindikalne dejavnosti.
- Sklep o izključitvi sprejema sindikalna organizacija, v kateri je član organiziran.
- Organ, na katerega se delavec lahko pritoži določa pravilnik ali statut posamezne sindikalne organizacije.

IV. Oblike organiziranosti in delovanja

10. člen

- Člani sindikata podjetja se lahko organizirajo po poklicnem, krajevnem, delovnem in interesnem načelu (topilci, valjavci, elektriki, delovodje po obratih itd.) Organizacijsko člani sindikata podjetja lahko oblikujejo:
- a. sindikalne in interesne skupine
 - b. sindikalne podružnice
 - c. poklicne sindikalne organizacije
 - d. osnovne organizacije
 - e. vse oblike delovanja so lahko tudi zunaj podjetja.

11. člen

Sindikalna skupina izvoli sindikalnega zastopnika. Sindikalni zastopniki na prvi seji izvršnega odbora sindikalne podružnice izvolijo sindikalnega zaupnika, ki je istočasno tudi član izvršnega odbora.

Izvršni svet Republike Slovenije o zaostrenih razmerah v črni metalurgiji

(Nadaljevanje s 1. strani)

rialni obubožanosti družbe, mogoče pričakovati šele v nekaj letih. Pri tem si bo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije prizadeval ustvariti čim boljše pogoje za prestrukturiranje gospodarstva, pri čemer bo posvečal posebno pozornost razvoju bazične industrije. Ta lahko pričakuje podporo vlade le za tržno perspektivne programe, ki bodo skladni s temeljnimi usmeritvami nadaljnje gospodarskega razvoja Slovenije.

Priprave za izdelavo programa nadaljnje razvoja Slovenije so v teku in bo v njem imelo ustrezno mesto tudi železarnstvo.

Program ukrepov za sanacijo, ki ga je začela izvajati Železarna Jesenice s 1.7.1990 je nujen in pravi pristop za sanacijo poslovanja. Z opuščanjem nerentabilne in tržno neperspektivne proizvodnje se je do sedaj vse preveč

odlašalo. Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije se zaveda hudih človeških stisk ob krčenju delovnih mest in naraščanju brezposelnosti. Jasno pa je, da brez čiščenja proizvodnih programov, ki vključujejo tudi čiščenje zaposlitvenih bilanc, ni mogoče ozdraviti gospodarstva in mu zagotoviti nadaljnji razvoj ter omogočiti odpiranje novih delovnih mest.

Zaradi tega se bo Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije v bodoče, še intenzivneje kot doslej, angažiral pri iskanju finančnih sredstev za podporo perspektivnim sanacijsko razvojnim programom, programom preizkušanja in programom reševanja problematike presežnih delavcev. V ta namen je Izvršni svet Skupščine Republike Slovenije že obravnaval predlog zakona o kriterijih in načinu sofinanciranja uresničevanja pravic presežkov delavcev.

Predlog zakona opredeljuje tiste pravice presežnih delavcev, pri uresničevanju katerih se bo del sredstev zagotovil iz sredstev za zaposlovanje. Gre za delno kritje nadomestila osebnega dohodka za čas čakanja na delo, določenega z zakonom, dokup zavarovalne dobe in izplačilo odpravnin.

Posebej pa se v okviru reševanja presežkov delavcev vpeljuje tudi sistem sofinanciranja stroškov za pre-kvalifikacije in dokvalifikacije delavcev tistim podjetjem oz. delodajalcem, ki bodo presežke delavcev zaposlili.

Ker sedaj veljavni zakon o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti omenjene materije ne ureja, novega celovitega zakona pa za zdaj ni mogoče izdelati zaradi nedorečenega koncepta javnih služb in javnih financ, se predvideva sprejem posebnega zakona.

(Poročevalec Skupščine Republike Slovenije št. 14, 24. september 1990)

Inovacijska dejavnost

V preteklem mesecu so komisije za inovacije na ravni obratov obravnavale osem predlogov tehničnih izboljšav in idej ter jih pozitivno ocenile in odobrile. Skupni prihodek znaša 1.664.606,90 din, za to je enaindvajset avtorjev prejelo 115.666,20 din posebnih nadomestil oziroma nagrad ali 6,95 % ugotovljenega prihodka.

Francu Korošču, Rudiju Šapku in Francu Janši je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za predelavo pogona valjčnic pri stiskalnici 400 t v OTOP-u v Valjarni debele pločevine. Avtorji so predlagali spremembo lege reduktorjev v horizontalno. S tem so zagotovili boljše mazanje in preprečili prekomerne obrabe strojnih delov reduktorjev.

Jožetu Novaku je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za popravilo Stuart H2 celic. Avtor je z izvedenim popravilom zagotovil varnost obratovanja 11 kompletov celic za proizvodnjo vodik.

Rudiju Šapku, Francu Janši, Venčeslavu Šapajnu, Janezu Rozmanu, Albinu Bregantu, Ladu Likoviču, Janku Pircu in Alojzu Šimnicu je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za predelavo nosilnega dela čepa srednjega valja. Avtorji so za usposobitev valja z zlomljenim čepom predlagali, da se odlomljen čep odstrani in v valj izdela izvrtino in v podhlajenem stanju nasa-di v valj nov nosilni čep.

Miranu Kovaču in Slavku Skumavcu je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za predelavo hidravličnega agregata za krmiljenje hidravličnih cilindrov na mizi brusilnega stroja RAU. Avtorja sta se odločila da izvedeta predelavo hidravlike mize brusilnega stroja RAU. Na podlagi izdelavnega projekta z ustrežno tehnično dokumentacijo ter glede na rezultate preračunov sta se odločila, da vgradita zobniško črpalko domače proizvodnje, hermetično zaprt rezervoar ter krmilne ventile. Poleg tega sta vgradila še tlačna stikala, ki dodatno razbremenijo črpalko in va-

rujejo elektromotor pred obremenitvijo.

Jožetu Zidarju, Janezu Rozmanu in Jožetu Mirtiču je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za izdelavo 10 KN konzolnega žerjava za transport pri adjustiranju pločevine. Nov konzolni žerjav je enostavne konstrukcije in ne zaseda večjega prostora, saj je pritrjen na steber hale. Upravljanje konzolnega žerjava je enostavno, v eni osebi je adjuster in žerjavovodja. Delo poteka hitreje, odpravljen pa je tudi ozko grlo v obratu.

Komisiji za inovacije sta obravnavali tudi tri prijavljene ideje, in sicer:

- prenos nadzora nad pečmi vročih navijalcev v dispečerski center Valjar-

ne bluming štekel v času, ko valjarna ne obratuje

- avtomatizacija rotacijskih škarij za odrezke na štetku
- izdelava talnih pokrovov in sifonskih ter lovilnih pokrovov iz odpadne kromove pločevine
- ter sprejeli sklep, naj se dve ideji realizirata, ena pa ni primerna za izvedbo v Železarni.

I.P.

Dopisujte

Občni zbor DIATI

UO društva DIATI Jesenice vljudo vabi vse svoje člane in upoko-jence na redni letni občni zbor, ki bo v petek, 12. oktobra, v zgornjih prostorih restavracije Kazina.

Prišel se bo takoj po otvoritvi razstave Delavska ustvarjalnost, ki bo v salonu Dolika. Pričetek zbora po 19. uri zvečer.

Ne pozabite na svojo člansko dolžnost.

UO DIATI Jesenice

Dežurni v Vatrostalni

Dežurni Vatrostalne je od petka, 5. oktobra od 14. ure, do ponedeljka, 8. oktobra, do 6. ure zjutraj in od petka, 12. oktobra od 14. ure, do ponedeljka, 15. oktobra, do 6. ure zjutraj dosegljiv po telefonu 32-79.

ga odbora podjetja. Sindikalni zaupniki pa so lahko izvoljeni tudi na občnih zbora sindikata podružnic ali pri ustanavljanju sindikata podjetja tudi na občnih zbora sindikata podjetja.

12. člen

Osnovne oblike in načini delovanja sindikata podjetja so:

- sestanki sindikalnih skupin,
- sklic seje izvršnega odbora sindikalne podružnice,
- sklic seje izvršnega odbora sindikata podjetja,
- seja predsedstva sindikata podjetja,
- občni zbor sindikata podružnice ali podjetja,
- seznanjanje članstva, dajanje predlogov in zahtev vodstvu podjetja, pogajanja o zahtevah,
- grožnje z napovedjo stavke, napoved stavke, opozorilna stavka, organiziranje in vodenje stavke.

13. člen

O problematiki in stališčih sindikata (tarifna, kadrovska in delovna problematika, kolektivna pogodba) sindikat podjetja uveljavlja pravico do pogajanj s poslovnim organom in drugimi organi podjetja. Pri tem na strani sindikata lahko sodelujejo tudi zunanji strokovni sodelavci ali funkcionarji sindikata.

V. Organi sindikata podjetja

14. člen

Sindikat podjetja sestavljajo naslednji organi:

- a. občni zbor sindikata podjetja
- b. izvršni odbor sindikata podjetja
- c. predsedstvo sindikata podjetja
- d. nadzorni odbor sindikata podjetja.

15. člen

Mandati vseh funkcij organov trajajo štiri leta in so lahko ponovljivi. Delo vseh organov je javno, o njem se mora seznaniti članstvo.

16. člen

Občni zbor sindikata podjetja je najvišji organ sindikalne organizacije v podjetju, sestavljajo ga vsi člani sindikata Neodvisnosti v podjetju. Občni zbor se lahko organizira po sindikalnih podružnicah. Sklepe sprejema z relativno večino glasov. Občni zbor skliče izvršni odbor sindikata podjetja, njegove pristojnosti so:

- izvolitev predsednika sindikata podjetja,
- izvolitev članov izvršnega odbora,
- izvolitev nadzornega odbora,
- člani izvršnega odbora so voljeni lahko tudi na občnih zbo-

rih sindikata podružnic; v tem primeru občni zbor samo preveri izid glasovanja,

- sprejema pravilnik sindikata podjetja in program dela,
- ocenjuje delovanje in daje pobude izvršnemu odboru, obravnava aktualno problematiko podjetja.

17. člen

Članski sestanek sindikata podjetja sklicuje izvršni odbor vsaj enkrat letno. Na njem člani sindikata ocenjujejo delo izvršnega odbora, sprejemajo poročilo nadzornega odbora, letno programsko usmeritev, izvedejo dopolnilne volitve organov sindikata podjetja in obravnavajo problematiko podjetja.

18. člen

Izvršni odbor sindikata podjetja sestavljajo predsednik sindikata podjetja, podpredsednik, sekretar, blagajnik in sindikalni zaupniki. Vsaka enota naj ima vsaj enega sindikalnega zaupnika, pri večjih enotah pa se voli na 100 - 200 zaposlenih. Izvršni odbor izmed sebe izvoli podpredsednika, sekretarja in blagajnika in šteje od 7 - 15 članov.

19. člen

Pristojnosti izvršnega odbora sindikata podjetja:

- vodi, organizira in usklajuje delo sindikata podjetja,
- zastopa člana sindikata v disciplinskem postopku, če član v to privoli,
- spremlja izvajanje kolektivnih pogodb ter delo organov, ki izvajajo delovno zakonodajo,
- odloča o finančni pomoči članstva,
- sodeluje z drugimi sindikati v podjetju in izven, vodi pogajanja, usklajuje stališča in sodeluje pri organiziranju in izvedbi volitev sindikalnega sveta podjetja, ki je skupni predstavnik vseh zaposlenih v podjetju, ne glede na pripadnost tej ali oni sindikalni organizaciji,
- sodeluje v vseh volilnih postopkih,
- obravnava in pripravlja predloge za zadeve, ki so opredeljene s 4., 7., in 16. členom.

20. člen

Seje izvršnega odbora sklicuje in vodi predsednik sindikata podjetja, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik ali sekretar. Izvršni odbor lahko za vodenje seje imenuje enega izmed članov izvršnega odbora.

21. člen

Izvršni odbor sindikata podjetja lahko ustanovi stalna ali občasna delovna telesa, odbore ali komisije, ki obravnavajo in pripravljajo predloge za izvršni odbor.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

Ime in priimek	Dan dežurstva	Naslov	Telefon
Božidar Bartelj, PO	8. 10. 1990	Žirovnica, Zabreznica 44/b	802-651
Janez Begeš, Elektrode	9. 10. 1990	Lesce, Na Trati 59	74-766
Janez Biček, Talilnice	10. 10. 1990	Jesenice, Udarina 9	83-193
Franc Brelih, TD	11. 10. 1990	Jesenice, Kurirska 3	81-612
Marjan Demšar, Jeklarna 2	12. 10. 1990	Gozd Martuljek, Gobela 25	/
Miro Eržen, HVJ	13. 10. 1990	Mojstrana, Cesta v Radovno 4/a	/
Drago Finžgar, Valjarna žice	14. 10. 1990	Begunje 128/b	73-831
Milan Gartner, Livarna	15. 10. 1990	Nomenj 34	721-043
Jernej Hočevnar, Prodaja	16. 10. 1990	Jesenice, Kjezarjeva 38	82-118
Klemen Hribar, STK	17. 10. 1990	Jesenice, Udarina 5	83-901
Janez Jamar, PO	18. 10. 1990	Dovje 68/A	89-044
Anton Kelvišar, Žičarna	19. 10. 1990	Jesenice, Cesta na Golico 16	82-475
Jože Krašar, TD	20. 10. 1990	Dovje 112	89-129
Aleš Lagoja, SRR	21. 10. 1990	Žirovnica, Smokuč 59	801-374

Dežurstvo je vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. do 6. ure naslednjega dne.

Za dežurstvo od 13. 8. 1990 ni več nadomestil.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

DATUM:	DNEVNI:	NOČNI:
PONEDELJEK — 8. 10.	ANTON KAVČIČ	VLADO REPE
TOREK — 9. 10.	MARJAN PINTAR	TIBOR ZAVRL
SREDA — 10. 10.	MIRO KALAN	FRANC BASSANESE
ČETRTEK — 11. 10.	MIROSLAV ZUPAN	MARKO SUŠNIK
PETEK — 12. 10.	JANI SUŠNIK	MILAN KAMBIČ
SOBOTA — 13. 10.	ZVONKO MEDJA	IGOR LOGAR
NEDELJA — 14. 10.	FRANC NEČIMER	MARTIN BRUMAT
PONEDELJEK — 15. 10.	PRIMOŽ ŽVAB	JANEZ VEHAR
TOREK — 16. 10.	ALOJZ VARL	ALEŠ ROBIČ
SREDA — 17. 10.	JANEZ OTRIN	BOGOMIR SVETINA
ČETRTEK — 18. 10.	FRANC ARNEŽ	MIRKO ZUPAN
PETEK — 19. 10.	MILAN RAVNIK	ZDRAVKO SMOLEJ
SOBOTA — 20. 10.	BOJAN FINC	PAVEL ŽMITEK
NEDELJA — 21. 10.	BOŽIDAR ČERNE	JANEZ KOVAČ

Služba obratne ambulante

Od 8. do 13. oktobra bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.

POPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

V soboto, 13. oktobra, samo dopoldne: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

Zobne ambulante:

DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar in II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

POPOLDNE: III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.

V soboto, 13. oktobra, samo dopoldne: III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.

Od 15. do 20. oktobra bodo delale naslednje obratne ambulante:

DOPOLDNE: II. obratna ambulanta dr. Alenka Kralj Odar in III. obratna ambulanta dr. Bernarda Benedik Tili.

POPOLDNE: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš. Dispanzer za borce od 13. do 14. ure.

V soboto, 20. oktobra, samo dopoldne: I. obratna ambulanta dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta dr. Ivica Vreš.

Zobne ambulante:

DOPOLDNE: I. zobna ambulanta v. dent. Viktor Stražišar in III. zobna ambulanta dr. stomat. Ljudmila Gasar Krivec.

POPOLDNE: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

V soboto, 20. oktobra, samo dopoldne: II. zobna ambulanta dr. stomat. Alojz Smolej.

V kartoteki obratnih ambulant sprejemajo zdravstvene izkaznice v dopoldanskem času od 6. ure do 10.30 in v popoldanskem času od 12. ure do 17.30. Ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 19. ure.

22. člen

Nadzorni odbor sindikata podjetja ima 2 - 5 članov, izvoljeni so na občnem zboru sindikata podjetja. Predsednika nadzornega odbora izvolijo iz svoje sestave.

23. člen

Nadzorni odbor nadzira finančno poslovanje sindikata, pri tem kontrolira tudi skladnost delovanja s sprejetimi programi in zakonskimi določili. Nadzorni odbor o svojem delu in ugotovitvah poroča izvršnemu odboru, občnemu zboru in enkrat letno na članskem sestanku sindikata podjetja.

24. člen

Predsedstvo sindikata podjetja sestavljajo: predsednik, podpredsednik, sekretar in blagajnik. Predsedstvo predstavlja operativni izvršilni organ izvršnega odbora, njemu za svoje delo tudi odgovarja. Seje predsedstva sindikata podjetja sklicuje in vodi predsednik sindikata podjetja.

VI. Financiranje sindikata podjetja

25. člen

Osnovni vir financiranja sindikata podjetja je članarina, dodatni viri pa so lahko razne dotacije, solidarnostna sredstva, sredstva iz sklada skupne porabe in druga sredstva.

26. člen

Sindikat podjetja soupravlja, skupno z drugimi sindikati, z objekti družbenega standarda in z drugimi sredstvi, katerih lastnik je.

VII. Prehodne in končne določbe

27. člen

Za delovanje sindikata podjetja Železarne Jesenice Neodvisnost - KNSS mora podjetje v skladu z mednarodno konvencijo, delovno zakonodajo, statutom podjetja in kolektivno pogodbo zagotoviti administrativno-tehnične, prostorske in druge pogoje.

28. člen

Pravilnik sindikata podjetja, kot tudi spremembe in dopolnila, sprejemajo člani na občnem zboru ali na članskem sestanku. Pravilnik razlaga izvršni odbor sindikata. Ta pravilnik prične veljati z dnem njegovega sprejema.

Jesenice, 11.7.1990. Predsedujoči Ustanovnega občnega zbora Sindikata podjetja Železarne Jesenice Neodvisnost - KNSS
Bogomir Ličof, oec

Stoletnica požara Fužin na Pozabljenem

Minilo bo sto let od katastrofalnega požara Fužin na Pozabljenem v Bohinjski Bistrici. Ta nesreča je uničila tisoletno tradicijo železarstva v Bohinju, ki se po tej katastrofi ni več opomoglo.

Požar je nastal na torek, 7. oktobra leta 1890, v večernih urah. Kronika navaja, da so delavci po končanem delu pogasili ognje - prezrli pa so tram, ki naj bi tlel v dimniku. Ker so bile konstrukcije zgradb v tistih časih lesene, je požar uničil v nekaj urah vse naprave. Nekaj ostankov so preselili na Jesenice. Železarska tradicija je bila v Bohinju zelo stara. O tem pričajo krajevna imena - Stara Fužina (Der Alte Hammer), imena gora - Rudnica, Rodica, Rudno polje ter izkopanine na Ajdovskem gradu, pod Studorom, pri Nomenju, pod Rudnico....

Obrati na Pozabljenem so bili v času okrog leta 1890 že sodoben železarski obrat. Lastniki so bili člani rodbine Zojs, ki so v letih okrog 1946 izvedli rekonstrukcijo naprav. Serofina Zojs je leta 1939 poklicala češke mojstre Alberta Bernarda (ključavničarja), K. Klericha (mizarskega modelarja) in livarja Kocha, ki so organizirali izdelavo opreme za valjarno. Za pogon je služila vodna moč potoka Bistrica. Za vodne naprave (kladivo, rake in kolesa) je bil zadolžen Jernej Čop. Zobata kolesa od

premera 500 do 1.000 mm - za pogon valjev, so sami odlili in zobe ročno obdelali. Dvorna pisarna na Dunaju je 26.6.1946 gradnjo dovolila; 24.3.1949 pa je izdala dovoljenje za gradnjo livarne (2 kupalki) in izdelavo strojnih in kovanin ter litih izdelkov. Program je obsegal izdelavo zobatih koles, vodnih koles, bate za parne stroje, razne kovane izdelke, žeblice in orodje ter kovane in lite ograje.

Delovni dan je bil dolg. Delalo se je od 5. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Vmes je bilo pol ure časa za malico in eno uro za kosilo. Že v času Žiga Zoisa (15.9.1788) je bil vpeljan rudarski red - znan pod imenom Vorschrift des erzge- dings rür wochein. S tem redom je Žiga Zojs želez izdelati odnose med delavci v obratih v Bistrici. Zaradi pomanjkanja rude in oglja so morali delo večkrat ustaviti - bilo pa je tudi veliko cerkvenih in cesarskih praznikov, tako da tudi do 175 dni na leto niso delali. Delavci so bili plačani večinoma v natur- alijah - s hrano, ki so jo dobivali v fužin- ski kašti. Kašta je bila skladišče za rž, soržico, koruzo, pšenico, slanino, mast

in sol. S takim načinom plačevanja so bili delavci odvisni od delodajalca, saj je on odločal, koliko in po kakšni ceni je izplačal odmerjeni zaslužek.

Bohinjske fužine ob Bistriškem potoku so takrat obsegale: plavž, kupolno peč, drobilec za žlindro, 2 presnovki (frišardske peči), težko kladivo, kladi- vo za ravnanje, fino valjčno progno s 4 ogrodji, peč za cementiranje jekla, li- varno in strojno delavnico. V strojni delavnici so bile 3 stružnice, cilindrični vrtnali stroj, 6 kovaških ognjev z 12 na- kovali za kovanje žeblice. Pogon je bil z vodnimi kolesi - največje je imelo premer 16 čevljev, kar je približno 4,8 metra.

Ime je Pozabljeno dobilo po legendi, ki pravi: Na Pozabljenem je nekoč sta- la cerkva Sv. Ane. Bogoslužje - maše- vanje v tej cerkvi je bilo povezano z bogoslužjem v cerkvi Sv. Ahaca v Nemškem Rovtu (svetnik, ki ima po- zlačen škornje) in s cerkvijo v Kopru. Nekoč je v cerkvi Sv. Ane maševal škof iz Kopra. V pridigi je vernikom povedal svojo življenjsko zgodbo:

Bil je še kot otrok odpeljan po Savi - odpeljali naj bi ga splavarji. Rešil ga je neki duhovnik, ki je služboval pri ne- kem plemiču. Ta je videl, da je fant bi- ster, zato ga je dal v šole. Na Tirol- skem v Brixnu je postal škof. Ko je svojo zgodbo povedal, je neka ženska presunljivo zakričala: »O moj Janez, končno sem te našla!« Ta krik je verni- ke tako presunil, da so se skupaj s kra- marji, ki so bili na sejmu, zgrinjali k cerkvi z vseh strani. Ker so kramarji pred cerkvico »pozabili« svoje blago, se zato kraj imenuje Pozabljeno.

Požar na Pozabljenem ni uničil le fužin, temveč tudi ekonomsko osnovo delavcev, saj so izgubili delo in vsakda- nji kruh. Izguba dela je prisilila pred- nike Mencingarjev, Ravnikov, Rozma- nov, Bernardov, Arhov, Pikonov, Roži- čev, Odarjev, Markizetijev, Repicev ter Iskre, Medje, Sodje in Novake ter mnoge druge, da so se raztepli po svetu s trebuhom za kruhom. Večina se jih je zaposlila v takratni Kranjski industrijski družbi na Jesenicah.

Vzroki za nastanek požara na Poza- bljenem niso bili nikoli točno pojasnje- ni. Stari Bohinjci so vedeli povedati, da je bil požar podtaknjen, ker so okrog fužin videli ponoči nezane osebe. Tu- di silovitost požara kaže na več izvorov ognja - saj so bile fužine uničene v dveh urah.

5.9.1869 je bila ustanovljena Kranjska industrijska družba, ki je pričela koncentrirati industrijo na Jesenicah. Prične se nova doba železarstva s pri- pravami za gradnjo Siemens - Marti- novih peči dne 22.1.1888; prva SM peč je bila zgrajena leta 1889. V letih 1896 - 1897 so se pričela pripravljala dela za sodobne plavže v Škednju pri Trstu. Surovinska baza v bohinjskem kotu kakor tudi na Gorenjskem je bila izčr- pana - pri vsem tem pa je bila neizpro- sna konkurenca angleškega, švedske- ga in nemškega jekla. Požar na Poza- bljenem je prisilil strokovnjake in de- lavce bohinjskih fužin v selitev na Je-

senice. Takrat so se menda priselili 104 delavci iz Bohinja in 37 delavcev iz Srednje vasi - Zgornje doline.

Pred dnevi me je pot zanesla med razvaline Pozabljenega. Zojsov grad s staro uro, »Gospodova hiša« št. 30, stavba ribogojnice in pot skozi Kopr- vje na Dobravo do fužin - s staro hišo z 1,5 m debelimi zidovi in mnogimi oboki

(velbi), so samo še nemi spomeniki zgodovine. Praviijo, da se zgodovina po- navlja - ali čaka Železarno Jesenice po- dobnu usoda?

F. Novak

Viri: Pavla Logar: Bohinjska Bistrica
Joža Čop: Brod
Ivan Mohorič: 2000 let železarstva na Gorenjskem

Zbiranje odpadnih surovin

Odbor za varstvo okolja in narave v krajevni skupnosti Žirovnica ob- vešča krajan KS Žirovnica, da organizira skupno z DO Dinos Jesenice akcijo zbiranja odpadnih surovin (železa, bele tehnike in podobno), zato bodo pripeljani kontejnerji po naslednjem razporedu na lokacije:

- za naselje Moste in Breg v ponedeljek, 8. in v torek, 9. oktobra, poleg kontejnerja na križišču ceste Moste - Breg,
- za naselje Žirovnica v ponedeljek, 8. in v torek, 9. oktobra, na pro- storu bivšega korita v Žirovnici,
- za naselje Selo in Zabreznica v ponedeljek, 8. in v torek, 9. oktobra, poleg kontejnerja v Zabreznici - nasproti pekarnice Furlan,
- za naselje Breznica, Doslavce in Vrba v sredo, 10. in v četrtek, 11. oktobra, na parkirnem prostoru ob cesti Breznica - Vrba,
- za naselje Smokuč v sredo, 10. in v četrtek, 11. oktobra, na zemljišču ob dostopu v novo naselje Smokuč,
- za naselje Rodine v sredo, 10. in v četrtek, 11. oktobra, na zemljišču ob makadamski poti v novo naselje Rodine.

Občani, sedaj imate priložnost, da se znebite odvečnega materiala!

Pregled odsotnosti v mesecu avgustu 1990

ETE/DSSS	bolovanje %	por. dop. %	pris. dop. %	red. dop. %	ost. odsot. %	Skupaj %
Talilnice	6,04	0,16	6,91	26,27	0,15	39,52
Ploščati program	7,32	0,23	3,39	24,00	0,34	35,27
Okrogli program	8,23	1,11	9,27	20,35	0,44	39,39
Družbeni standard	5,94	2,50	0,00	26,87	0,13	35,45
DSSS, komerciala	4,01	1,92	3,58	25,44	0,35	35,30
Tehnične dejavnosti	6,55	0,69	6,62	23,00	0,42	37,15
Železarna	6,46	0,87	5,74	23,73	0,35	37,11

Pregled dela disciplinske komisi- je podjetja za mesec junij, julij in avgust

V juniju, juliju in avgustu so direktorji ETE vložili 48 zahtevkov za vodenje disciplinskih postopkov. Večino teh zahtevkov je disciplinska komisija zaradi preračunov delovnega časa strokovne službe obravnavala šele septembra, zato v tem pregledu navajamo le tiste odločitve disciplinske komisije, ki so posta- le dokončne do konca avgusta. Ostale odločitve bodo posredovane v naslednjih pregledih.

Talilnice

Vlado Velkov - žerjavovodja, Jeklarna 1, vinjenost, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta,

Alojz Šiljar - glavni delovodja izmene, Jeklarna 1, napačno izdelal šaržo, de- narna kazen,

Blaž Čebulj - 1. jamski pomočnik - delavec VOD, Jeklarna 1, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

Jože Crnkovič - 1. jamski pomočnik - delavec VOD, Jeklarna 1, neopravičen izostanek, denarna kazen.

Tehnične dejavnosti

Asim Džogič - premikač, Transport, neopravičeni izostanki, žalitve, grož- nje, prenehanje delovnega razmerja,

Irena Krivec - odpretnik, Kovin, neopravičeni izostanki, prenehanje delov- nega razmerja,

Dragutin Gvozdič - instalater specialist, Vzdrževalni obrati, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

Primož Kogovšek - reskalec, Strojne delavnice, tatvina, denarna kazen.

Ploščati program

Vinko Bertonec - adjuster, Predelava valjanih trakov, malomarno izpol- njevanje delovnih obveznosti, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

Milan Mohorič - pomočnik zarisovalca pločevine, Valjarna debele pločevine, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja,

Jože Krmelj - ključar, Valjarna debele pločevine, grožnje, predčasno zapu- ščanje delovnega mesta, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta,

Marija Divjak - strojni varilec, Predelava valjanih trakov, neopravičeni izo- stanki, prenehanje delovnega razmerja,

Irfan Abdijanovič - strojni brusilec, Valjarna bluming štekel, neopravičen izostanek, denarna kazen,

Dževad Jagurdžija - strojni brusilec, Valjarna bluming štekel, neopravičen izostanek, denarna kazen,

Dragan Justin - žerjavovodja, Valjarna bluming štekel, neopravičen izosta- nek, javni opomin,

Božidar Mlinarič - adjuster, Hladna valjarna Jesenice, neopravičeni izostan- ki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta,

Marko Trkulja - 2. oblikovalec, Predelava valjanih trakov, vinjenost, prene- hanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

Boštjan Mušič - adjuster, Predelava valjanih trakov, neopravičen izostanek, denarna kazen,

Mezin Ferati - adjuster, Hladna valjarna Bela, odsotnost z dela ni pravoča- sno opravičil, javni opomin,

Enes Ajdarović - 3. oblikovalec, Predelava valjanih trakov, vinjenost, neo- pravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Družbeni standard

Srečo Bremec - vodja kuhinje, malomarno izpolnjevanje delovnih obvezno- sti, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih (9) mesecev,

Lidija Čamdžić - natakarka, malomarno izpolnjevanje delovnih obveznosti, denarna kazen,

Marijana Preželj - 1. kuharica, malomarno opravljanje delovnih nalog, de- narna kazen,

Dragan Samardžija - natakarka, malomarno izpolnjevanje delovnih obvezno- sti, denarna kazen.

Okrogli program

Refik Handanovič - tehtalec, Žičarna, vinjenost, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev,

Rado Razinger - ravnalet brušenih palic, Jeklovlek, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Disciplinska komisija

Ob zaključku krvodajalske akcije

Od 10. do 17. septembra je bila v jeseniški občini organizirana krvoda- jalska akcija, katere se je udeležilo 1.569 krvodajalcev. Od skupnega števi- la jih je bilo 933 ali 59,46 % iz Železarne Jesenice in 636 ali 40,54 % iz ostalih DO in krajevnih skupnosti v občini.

Po več letih upadanja je letno število krvodajalcev naraslo. Akcije se je letos udeležilo 326 krvodajalcev več kot lansko leto. Poleg delavcev Žele- zarne so se akcije množično udeležili delavci: Železniškega gospodarstva, dijaki CSUI, Planike, Trgovskega podjetja Rožca, obrtniki itd.

Vsa leta ugotavljamo, da je na Jesenicah izredno malo odklonjenih krvodajalcev. Letos jih je bilo 59, kar predstavlja 3,76 %. V drugih krajih se število odklonov giblje od 10 do 20 %.

Iz tabele lahko vidimo udeležbo delavcev Železarne po ETE in DSSS glede na število zaposlenih in skupno število krvodajalcev:

ETE DSSS	Število zaposlen.	Število krvodaj.	% krvod. na št. zaposl.	% krvod. na skupno št.
DRUŽBENI ST.	166	7	4,21	0,75
DSSS	884	167	18,89	17,89
OKROGLI PROG.	966	177	18,32	18,97
PLOŠČ. PROG.	1276	228	17,86	24,43
TALILNICE	822	119	14,74	12,75
TEHNIČ. DEJ.	1176	235	19,98	25,18
SKUPAJ	5290	933	17,63	100,00

Iz podatkov v tabeli vidimo, da so se akcije glede na število zaposlenih naj- številčnejše udeležili delavci Tehničnih dejavnosti (19,98 %), DSSS (18,89 %) in Okroglega programa (18,32 %). Po posameznih obratih vodijo Sektor inženiring (33,33 %), SGŠI (33,33 %), Željarna (31,25 %), Vzdrževanje (30,72 %).

Ob zaključku izredno uspešne krvodajalske akcije se Občinski odbor RKS Jesenice zahvaljuje za humanost vsem krvodajalcem, Društvu TVD Partizan, Radijski postaji Triglav, tisku ter Železarni Jesenice in ostalim DO z željo, da se srečamo na akciji leta 1991.

Udeležba delegatov na sejah zborov - pogoj za nemoteno delo

Način odločanja v zborih Skupščine občine Jesenice je v tem mandatnem obdobju nekoliko drugačen kot v preteklosti, saj o vseh vprašanjih iz pristojnosti Skupščine občine odločajo vsi trije zbori ENAKOPRAVNO. Kadar zbori odločajo na tak način, je zasedanje skupno, glasovanje pa ločeno po zborih.

Na seji mora biti prisotna večina iz- voljenih delegatov posameznega zbo- ra, to je najmanj po 14 delegatov iz vsakega zbora, odločitev pa je velja- vna, če je zanjo glasovala večina izvo- ljenih delegatov posameznega zbora.

Volitve funkcionarjev skupščine ob- čine in njenih organov, kot tudi odloča- nje o podelitvi priznanj občine Jeseni- ce, pa se izvaja na SKUPNI SEJI vseh treh zborov. Skupna seja lahko velja- vno odloča, če je prisotnih dve tretjini izvoljenih delegatov iz posameznega zbora, to je najmanj 18 delegatov iz vsakega zbora. Odločitve se sprejema- jo skupno, torej glasujejo delegati vseh treh zborov skupaj, odločitev pa je ve-

ljavna, če je zanjo glasovala večina iz- voljenih delegatov, kar pomeni skupno 40 delegatov, ne glede na to, iz kate- rega zbora so.

Zbori Skupščine občine Jesenice so se v tem obdobju od meseca maja do danes sestali na petih sejah, sklicane pa so bile tudi tri skupne seje vseh treh zborov. Ravno pri sklicu skupnih sej nastaja največji problem, saj je bi- la 3. skupna seja sklicana prvič 28.6., drugič 24.7. in tretjič 26.9. Vsakokrat je bila nesklepčna, saj ni bilo prisotnih po 18 delegatov iz vsakega zbora. Na sejah je bilo prisotnih naslednje števi- lo delegatov iz posameznega zbora:

seja	PRISOTNI		
	ZZD	ZKS	DPZ
1. — 10/5-1990	23	25	26
2. — 31/5-1990	25	24	24
3. — 28/6-1990	15	22	23
4. — 24/7-1990	20	17	22
5. — 26/9-1990	16	16	23

LEGENDA — ZZD — zbor združenega dela DPZ — družbenopolitični zbor
ZKS — zbor krajevnih skupnosti

Izvoljeni delegati iz posameznih zborov so se udeleževali sklicanih sej zborov različno; navajamo, koliko dele-

gativ iz posameznega zbora je bilo pri- sotnih na koliko sejah zborov:

število sej	PRISOTNIH		
	ZZD	ZKS	DPZ
na petih sejah	8	7	16
na štirih sejah	8	15	8
na treh sejah	8	2	2
na dveh sejah	1	1	—
na eni seji	1	1	—

Iz podatkov je razvidno, da je bila udeležba delegatov zbora združenega

dela in zbora krajevnih skupnosti na 3., 4. in 5. seji slaba, medtem ko se de- legati tretjega, to je družbenopolitične-

ga zbora, v večji meri udeležujejo sej zborov. Vse to pa je vplivalo, da zbori Skupščine občine Jesenice v skladu s predlaganim dnevnim redom niso mo- gli sprejeti nekaterih predlogov kot so: podelitev občinskih priznanj 1. avgust za leto 1990, imenovanje sekretarja ob- čine, spremembe oziroma dopolnitve

Odloka o pristojnosti, sestavi in delu občinske skupščine in Začasnega po- slovniha Skupščine občine Jesenice. In četudi je želja in predlog nekaterih de- legatov, da bi navedene akte spremenili tako, da bi bila za sprejem odločitev na skupni seji potrebna prisotnost

manjša (to je več kot polovica izvolje- nih delegatov iz vsakega zbora), to ni mogoče realizirati, dokler skupna seja ne bo sklepčna.

Predsedstvo Skupščine občine Jese- nice bo zato podrobneje analiziralo udeležbo delegatov na seji kot tudi po- tek sej ter v zvezi z nadaljnjim delom sprejelo ustrezne usmeritve oz. ukre- pe.

Naj končam z mislijo, da je uresni- čevanje pravic in dolžnosti občine naša skupna obveza, zato se morajo volilne enote povezati s svojimi izvoljenimi delegati v zborih občinske skupščine, temeljna dolžnost delegatov je, da se

udeležujejo sklicanih sej zborov skup- ščine občine, obveznost organov ter strokovnih služb pa je, da zagotovijo ustrezne pogoje za čimbolj racionalno delo in odločanje delegatov.

Sekretarka Skupščine občine
Jesenice: Slavka Brelj

O toleranci v političnem pluralizmu

V tem času, ko se uveljavlja novi demokratični družbeni red s političnim pluralizmom, so politični odnosi bolj ali manj takšni, da se toleranca ne more uveljaviti.

Zato je prav, da opozorimo na to, da je upoštevanje tolerance in razvijanje tolerantnosti eden izmed pogojev za normalno delovanje političnega pluralizma v demokratičnem redu, kakršnega želimo razviti in doseči.

V sedanjih družbenih razmerah in pogojih je nastalo možno politično diferenciranje, kar je dobilo organizacijsko obliko v nastanku, obstoju in razvoju različnih političnih skupin. Politčne razlike med temi skupinami, strankami in posamezniki so precejšnje. Poleg tega so prisotne različne oblike neloyalnosti, nestrpnosti, sovraštvo, podcenjevanje, zanikanje preteklosti itn. Vse to ovira in onemogoča uveljavljanje bistva političnega pluralizma, t.j. upoštevanje razlik, upoštevanje drugačnih in različnih stališč, interesov, mišljenj in nazorov. Pluralizem mora upoštevati enakopravnost in avtonomijo posameznikov, strank ali skupnosti ne glede na razliko, velikost in naravo političnih subjektov. Prisotno mora biti spoznanje, da mora imeti vsakdo določen življenjski prostor in možnost svojega izražanja in potrjevanja.

Vendar pa se morajo v političnem pluralizmu uveljaviti tisti politični subjekti, ki svoje ideje, programe in cilje povezujejo z idejo o svobodi, o visoki stopnji tolerance, o naprednih opcijah splošnega razvoja in razvoja demokratičnega reda. Le tako usmerjeni politični subjekti v našem političnem pluralizmu lahko prispevajo k pridružitvi in razvoju civilizacijskega in demokratičnega reda v Evropi.

Pri tem ne more obstajati negiranje pozitivnih dosežkov posameznikov, skupin, organizacij in naše družbe v preteklosti. Kot primer lahko navedemo monolitnost, ki je obstajala v preteklosti, da je v vsakem primeru in za vsako ceno pomenila samo osiromašenje, omejevanje in podrejanje. Nasprotno temu lahko navedemo prva leta po drugi svetovni vojni, ko so se Jugoslovani posvetili ureditvi enega cilja, naloge ali načrta, t.j. obnove gospodarskih objektov (mostov, tovarn, cest, itn.). V tem primeru so poleg delovnih uspehov prišlo do izraza in se utrdile številne moralne vrednote, kot so nesebičnost, požrtvovanje, predanost kolektivu (skupini) in skupnim interesom in ciljem.

Nasploh pa ne more biti prepada med preteklostjo in sedanjostjo. Pozitivne izkušnje iz preteklosti lahko oplemenitijo odnose in delovanje političnih subjektov v političnem pluralizmu novega demokratičnega reda. To je toliko bolj pomembno, če upoštevamo, da so v naši skupnosti različne vrste razlik, ki imajo svoj zgodovinski izvor, razvoj in obstoj.

V razmerah, ko obstajajo razlike in posebnosti v političnem delovanju, mora biti toleranca sestavni del političnega življenja. Ta je danes nujnost, ki lahko omogoči, da kljub razlikam postane politično in družbeno življenje bogatejše. Upoštevanje in razvijanje tolerantnosti omogoča in pogojuje normalno delovanje političnega pluralizma. Izjema pa so različne oblike praktičnega komuniciranja med političnimi subjekti.

Toleranca torej ne pomeni samo pasivno prenašanje, potrpljenje, temveč priznavanje drugih, upoštevanje razlik samih po sebi kot tudi kadar so pomembne za življenje med političnimi subjekti, zlasti za življenje v skupnosti. Zato je potrebno razviti toleranco kot sestavino kulture dialoga in ko se iščejo odločitve, stališča in pozicije skupnega in splošnega značaja.

Toleranca mora preprečevati prevladovanje enih skupin - strank nad drugimi, preglasovanje, vsiljevanje volje in interesov enih drugim ipd. Enotnost, ki je lahko produkt tolerance, mora biti podrejena splošno dobremu. Tako toleranca je več vredna kot vsiljena monolitnost.

V tem je vrednost in prednost tolerance, brez katere praktično ne more biti pluralizma, zlasti pa ne političnega pluralizma. To je torej tisto, kar združuje ljudi s številnimi razlikami na enem mestu.

Srečko Krč

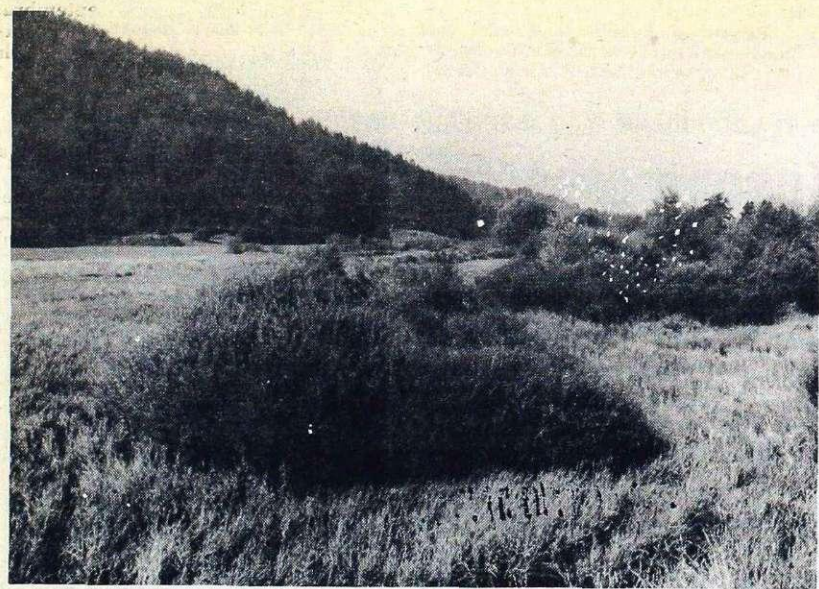
Komarji - turistična atrakcija

Komarji so za Ratečane že nekaj let zapored šiba božja, letos pa so te male zverinice občutili celo v Kranjski Gori. Komarji so postali že prava turistična znamenitost in pojavila se je tudi nova športna panoga - navzkrižno praskanje.

Ta huda nadloga se je zaredila na Ledinah v Ratečah in v Zelencih pri Podkorenu, kamor se odlagajo odpadki in kamor odteka kanalizacija. K temu pripomorejo tudi zadnja leta vedno bolj mile zime ter toplo vreme z obilico vlage. Piki komarjev so tako hudi, da domačini raje ostajajo zvečer doma pri zaprtih oknih, kajti, ko sonce zaide, se takoj pojavijo roji komarjev.

Komarji pa odganjajo tudi turiste in zato domačini zahtevajo, da se ta nadloga yendar že enkrat uniči. Kajti, če to uspešno počnejo po drugih državah, zakaj ne bi tega storili tudi v Ratečah, saj bo drugače turizem zaradi te nadloge v kraju propadel. Pa so se oglasili ekologi: je res tako pomembno zavarovati turiste pred komarji in v tem imenu zastrupiti okolje? Še sreča, pravijo Ratečani, da je sezona komarjev kratka in škoda, ker je ravno v času turistične sezone. Pa spet sreča, da komarji mirujejo vsaj čez dan, in spet škoda, da se turistom ne ljubi zvečer zapirati v sobe, tako kot to počnejo domačini...

Besedilo in foto: Lojze Kerštan

Močvirje Ledine - Meka rateških zverinic

Korenški s'm'nj v Podkorenu

Kulturno prosvetno društvo in Gasilsko društvo v Podkorenu sodelujeta in skupaj pripravljata razne prireditve že vrsto let. Tudi letos so prizadevni vaščani in kulturni animatorji spravili pod streho tri večje prireditve, in sicer sredi junija Osino podoknico, konec julija gasilsko veselico, v nedeljo, 30. septembra, pa so uspešno organizirali tradicionalno turistično in folklorno prireditev Korenški s'm'nj.

To etnografsko zanimivo prireditev pripravljajo v Podkorenu vsako leto zadnjo nedeljo v mesecu septembru. Pred leti so prireditve pripravljali nekoliko boječje, ko pa so videli, da je vedno več privrženecv, je prireditev postala tradicionalna in je tudi vključena v turistično ponudbo Kranjske Gore.

Priprave za Korenški s'm'nj so prevzeli vaščani Podkorena. Dogaja se sredi vasi pod košato vaško lipo. Žene in dekleta so pripravile in spekle domači kruh, potico in pecivo, kot domačo toplo jed pa so ponudili jesprenj s klobaso. Kakor na lanskoletni prireditvi je tudi letos sodelovala Klekljarska šola iz Idrije s prikazom svojih klekljarskih veščin. Zbrala se je tudi domača folklor in ob zvokih harmonike, ki jo še vedno rad raztegne Lavtarjev Lojz, je zaplesala in zapela venček podkorenških in gorenjskih plesov.

Poleg s'm'nja bodo skušali v Podkorenu pripraviti druge podobne prireditve, saj imajo idealen prostor sredi vasi, ki ga krasi stara vaška lipo. Tu so še pridne roke vseh vaščanov ter številni obiskovalci podkorenških prireditev.

Lojze Kerštan

Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije

Strokovne tehniške publikacije

1. JUS katalog za leto 1990

Katalog jugoslovanskih standardov za leto 1990 v slovenskem jeziku vsebuje pregled vseh veljavnih standardov, izdanih do 31. decembra 1989.

Vsebuje tudi zakonske predpise o standardizaciji, o jugoslovanskih standardih ter predpise o tehniških normativih in normah kakovosti.

Cena: 800,00 din.

2. Splošni tehniški slovar

Slovar (I. in II. del) obsega 1.600 strani z 20.000 gesli in več kot 200.000 izvedenkami.

Slovar je najboljši pripomoček za oceno in izbiro pravilnega tehniškega izraza, za strokovno izpolnjevanje ter je hkrati čvrst temelj za širjenje tehniške kulture.

Cena: 760,00 din

3. Osnove plinske tehnike

Leo Knez, dipl. inž.

Publikacija obravnava osnove plinske tehnike in je zamišljena kot učna knjiga, ki bo inženirjem in tehnikom dopolnila pomanjkljivo znanje ali osvežila spomin. Knjiga (190 strani) je napisana poljudno znanstveno, zgoščeno in razumljivo.

Cena: 250,00 din.

Vse navedene publikacije lahko naročite na naslovu:

Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije

61000 Ljubljana
Erjavčeva 15

Zaključena sezona na letnem kopališču Ukova

Prvega septembra je bila zaključena letošnja kopalna sezona na letnem kopališču Ukova. Zaradi slabega vremena v mesecu juniju in delno v prvi polovici julija se je sezona začela razmeroma pozno.

Prvič se je po dolгих letih pojavil tudi problem ob plačilu ogrevane vode, saj je Železarna zaradi težke finančne situacije ni mogla več zagotoviti brezplačno. Toda, z nekaj dobre volje in razumevanja pristojnih pri športnem društvu in v Železarni je bil kmalu rešen tudi ta problem. Tako smo imeli razen v prvem tednu vodo ogrevano od 23 do 25 stopinj. V 55 obratovalnih dneh smo imeli rekorden obisk zadnjih let, saj je bilo prodanih 8.400 vstopnic, torej za okoli 120.000 din. Vzrok za takšen obisk je predvsem zmanjšana finančna zmogljivost prenekaterega občana ali družine, saj je znano, da je bilo letos precej manj dopustov na morju, o čemer pričajo tudi številne proste zmogljivosti skozi vso sezono.

Zaposleni na kopališču smo se po svojih močeh trudili za dobro, predvsem pa varno počutje vseh obiskovalcev. Zavedali smo se poostrenih republiških predpisov o javnih kopališčih v Sloveniji. Moram reči, da so obiskovalci, z redkimi izjemami, razumeli in upoštevali naše zahteve oziroma opozorila, ki so bila vedno v skladu s kopališkim redom. Tega je vsak obiskovalec oziroma kopalac dolžan upoštevati. Nihče namreč nima pravice zaradi lastne samovolje ogroziti ostalih kopalcev v bazenu.

Tudi urejenost in postrežba v bifeju sta bili odlični, saj sta ga vodila zakonca Jenko iz Žirovnice. Če izvzamemo nekaj pripomb glede urejenosti okolice in premajhnega števila delno že dotrajanih ležalnih desk, so bili obiskovalci zadovoljni. O tem pričajo tudi številne pohvale zaposlenih v kopališču, katerih število je v primerjavi z drugimi kopališči v Sloveniji minimalno.

V našem imenu sem dolžan zahvaliti tudi delavcem Postaje milice Jesenice, ki so na našo prošnjo zaradi nereda na kopališču morali žal nekajkrat ukrepati, in za občasne obhode, v upanju, da nam bodo po potrebi priskočili na pomoč tudi v prihodnje. Seveda si vsi želimo, da bi bilo tega čim manj.

Sezona je minila brez večjih nesred in nezdov, predvsem zaradi poostrene discipline na kopališču, kakršno poznajo drugod, predvsem na Zahodu, že desetletja. Prav zaradi tega smo od številnih obiskovalcev in tudi članov Upravnega odbora športnega društva dobili pohvalo za svoje delo in zagotovilo pristojnih, da bomo tudi v prihodnji sezoni svoje delo opravljali isti zaposleni v kopališču.

To pa nas obvezuje, da se bomo v prihodnji sezoni še bolj potrudili pri svojem delu, z željo, da bi bilo tudi v prihodnji sezoni toliko obiskovalcev kot letos.

Janko Fon

Pogodba o zaposlitvi spreminja značaj delovnega razmerja

V 29. številki Železarja smo začeli objavljati članek Pogodba o zaposlitvi spreminja značaj delovnega razmerja. Takrat smo tudi napovedali, da bomo z objavo članka nadaljevali prihodnjič, torej v 30. številki.

Potem pa smo ta prostor porabili za bolj aktualne članke, ki jih ni bilo malo. Danes izpolnjujemo svoj dolg in nadaljujemo z objavljanjem Pogodbe.

Pogodba o zaposlitvi po 135. členu zakona o delovnih razmerjih

Republiški zakon predvideva enotno ureditev delovnih razmerij, in sicer z dveh vidikov:

1. uveljavlja tako imenovano oktroirano veljavnost kolektivne pogodbe (tretji odst. 112. člena,

2. predvideva, da naj bi vsi delavci do 1. 7. 1991 sklenili pogodbo o zaposlitvi v smislu 11. člena zakona.

Ker naj bi pogodbo o zaposlitvi sklenili delavci, ki so že v delovnem razmerju, je moral zakon oblikovati določeno pravno konstrukcijo, da ne bi posegal v siceršnje pravice delavcev. Upoštevati je moral, da se s pogodbo o zaposlitvi delavca ne more razporejati, niti se ne more spreminjati značaj njegovega delovnega razmerja. Prav zato je opredelil naslednje specifičnosti:

— delovno razmerje, ki je bilo sklenjeno za nedoločen čas, se s pogodbo o zaposlitvi ne more spremeniti v delovno razmerje za določen čas;

— pogodba o zaposlitvi ne more razporejati delavca na drugo delovno mesto, ampak mora upoštevati tisto razporeditev in tisto delovno mesto, na katero je bil razporejen ob uveljavitvi zakona (24. 4. 1990);

— delavcu, ki ne podpiše predložene pogodbe v roku 30 dni od predložitve, preneha delovno razmerje;

— če se delavec s predloženo pogodbo ne strinja, ima pravico v roku 15 dni od dneva predložitve pogodbe o zaposlitvi, začeti spor pred sodiščem zdrženega dela ter zahtevati presojo zakonitosti predloga pogodbe.

Določba 135. člena zakona je sicer doživela v zadnji fazi zakonodajnega postopka nekaj sprememb, vendar vsebuje številne dileme, ki jih zakonodajalec ni utegnil razrešiti. Te so zlasti naslednje:

1) zakon nehoti uvaja moratorij pri razporejanju delavcev, saj bi morala pogodba o zaposlitvi upoštevati tisto delovno mesto, na katero je bil delavec razporejen ob uveljavitvi zakona (24. 4. 1990) in ne morebiti delovnega mesta v času predložitve pogodbe;

2) sodišče bo lahko ugotovilo, da predložena pogodba v skladu z zakonom, kolektivno pogodbo oziroma

splošnim aktom očitno pa ne bo moglo s svojo odločbo nadomestiti pogodbe, zato bi moral zakon določiti obveznost organizacije, da upošteva sodno odločbo in pripravi novo pogodbo;

3) zakon ne ureja vprašanja, kdaj naj bi delavcu delovno razmerje prenehalo in tudi ne, ali ima pravico do odpovednega roka, koliko znaša odpovedni rok in od katerega dneva se upošteva.

Glede na omejeno sodno varstvo, ki je po zakonu določeno kot kasacija, bi lahko delavec podpis pogodbe o zaposlitvi odlašal ad infinitum, saj lahko zoper vsak predlog zahteva sodno varstvo in s tem prepreči nastop razloga za prenehanje delovnega razmerja. Čeprav je kritika 135. člena zakona utemeljena, saj se utegne podpisovanje pogodb o zaposlitvi izkazati kot določena oblika formalizma, (6) pa vendarle menimo, da bo ta pogodba o zaposlitvi lahko razreševala nekatere vsebinska vprašanja, ki zadevajo tudi zaposlene delavce in ne samo kandidate, ki želijo skleniti delovno razmerje. Ne smemo namreč prezreti, da se z uveljavitvijo kolektivnih pogodb spreminja delovno razmerje ter da se z uveljavljanjem družb v družbeni lastnini ter mešanih in zasebnih podjetij prenaša »interna zakonodaja«
od delavskega sveta k upravnemu odboru kot organu upravljanja. Menimo, da bo tudi pogodba o

zaposlitvi po 135. členu lahko uredila nekatere vprašanja, ki bodo predmet siceršnje pogodbe o zaposlitvi, pa čeprav ne bo mogla posegati v značaj delovnega razmerja, niti ne bo mogla spreminjati delavcu delovnega mesta.

Sklepanje pogodbe o zaposlitvi

Zakon o delovnih razmerjih v 11. in 12. členu ne govori o obličnosti pogodbe o zaposlitvi, pač pa govori o tem v 135. členu, iz katerega jasno izhaja, da gre za pisno obliko pogodbe.

Konstitutivni elementi pogodbe so: pogodbene stranke, soglasje volje strank, predmet pogodbe, causa in določena oblika. Ker smo že ugotovili, da zakon predvideva pisno obliko, moramo tudi ugotoviti, da morata tako pogodbo podpisati obe stranki: organizacija (delodajalec) in delavec. Na strani organizacije podpisuje pogodbo (seveda v njenem imenu) tisti, ki ima tako pooblastilo na podlagi podjetniške kolektivne pogodbe oziroma splošnega akta. Menimo, da je to lahko predsednik kolektivskega organa, ki opravi izbiro, ali poslovodni organ. Če gre za pogodbo o zaposlitvi, ki jo sklepajo tisti delavci, glede katerih je opravi izbiro organ upravljanja, potem pogodbo o zaposlitvi podpiše predsednik organa upravljanja.

Pogodbo podpiše delavec — kandidat, ki je bil izbran, ne glede na to, ali je bil izbran na podlagi javne objave prostega delovnega mesta, ali pa je bila izbira opravljena brez javne objave (9. člen zakona o delovnih razmerjih). Ista ugotovitev velja tako za kandidata, ki je sklenil delovno razmerje za nedoločen čas kot za kandidata, ki je sklenil delovno razmerje za določen čas (drugi odst. 14. člena in 17. člen zakona).

Pogodba o zaposlitvi mora biti v skladu s sklepom o izbiri, saj se mora nanašati na delovno mesto, na katero je delavec kandidiral in za katero je bil tudi izbran. S pogodbo se ne more spreminjati značaja delovnega razmerja in tudi ne tistih posebnosti, ki so bile objavljene ter upoštevane tako pri kandidiranju kot tudi pri izbiri. Zakon daje poudarek pravicam in posebnostim, ki se nanašajo na delovno mesto in o katerih se organizacija in delavec dogovorita, vendar v skladu s kolektivno pogodbo oz. v skladu s splošnim aktom (11. člen). Ker gre za posebnosti delovnega mesta, lahko pričakujemo, da bodo pogodbe o zaposlitvi praviloma tipске, zlasti v tistih dejavnostih, kjer prevladuje tipično delovno mesto. Logično pa je, da se že glede na navedeno zakonsko določbo ne more upoštevati tipiska pogodba za vsa delovna mesta, ker bi to pomenilo zgolj prevzemanje sklepa o izbiri, hkrati pa bi tudi pomenilo, da je pogodba o zaposlitvi gola formalnost.

(Se nadaljuje)

Razstava Delavska ustvarjalnost '90

Društvo inovatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice v sodelovanju z Razstavnim salonom Dolik tudi letos, že šesto leto zapored, organizira od 12. do 31. oktobra razstavo Delavska ustvarjalnost. K sodelovanju so povabili vsa podjetja v občini in Obrtno združenje Jesenice. Razstava inovacijskih dosežkov naj bi pokazala prerez stanja inovacijske dejavnosti podjetij in posameznikov in naj bi bila dodatna spodbuda in popularizacija te dejavnosti.

Podpora prizadevanjem DIATI sta izrazila tudi predsednik Skupščine občine dr. Božidar Brudar in predsednica Izvršnega sveta Skupščine občine Rina Klinar in obenem predlagala, da bi na razstavi poleg prikaza uspešno rešenih problemov na ustrezen način prikazali tudi nerešene probleme, oziroma naloge, ki naj bi jih poskušali reševati inovatorji v prihodnje. To pobudo je društvo tudi upoštevalo in v razpisu povabilo podjetja in Obrtno združenje, da sporočijo tehnološke probleme, ki naj bi jih kot izziv ponudili inovatorjem.

Izkušnje gospodarsko razvitega sveta opredeljujejo USTVARJALNOST kot najpomembnejši člen sodobnega proizvodnega procesa, v katerem je

znanje obenem najpomembnejši proizvodni dejavnik in izdelek. Uvajanje organiziranih oblik ustvarjalnosti je neizogiben korak k izboljšanju konkurenčnosti delovne organizacije in pri zagotavljanju njene razvojne perspektive. Tudi pri nas vse bolj prihajamo do spoznanja, da so znanje, iskanje novih poti in lastna sposobnost dejavniki, ki nam bodo pomagali, da bomo lažje prebrodili gospodarske težave.

Edini izhod iz sedanje gospodarske in družbene krize je nedvomno vsepobna usmerjenost v ustvarjalno delo, kamor vključujemo tudi vsakršno iznajdljivost. Poleg drugih aktivnosti Društvo inovatorjev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice tudi z vsakoletno razstavo poskuša spodbujati in popularizirati ustvarjalnost v vseh svojih segmentih, čeprav mnogokrat manjka motivacije in stimulacije prav v podjetjih. Upamo le, da bo kriza, ki jo preživljamo, spodbudila tudi odgovorne posameznike za pospeševanje in uveljavljanje vsakršne ustvarjalnosti, zlasti pa še v neposredni proizvodnji.

Letošnjo razstavo Delavska ustvarjalnost '90 bodo v razstavnem salonu Dolik odprli prihodnji petek, 12. oktobra, ob 18. uri s krajšim kulturnim programom. Na ogled pa bo do vključno 31. oktobra vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Maks je prava gorenjska korenina, saj kljub visoki starosti še vedno vztraja pri izdelavi svojih umetnin.

Lojze Kerštan

Razstavni prostor
Viktor Gregorac

vabi na razstavo

slikarja Alojza Sedovnika iz Ljubljane. Njegova dela so izdelana v oljni tehniki, motivi pa so iz Primorja in otokov.

Otvoritev razstave bo v četrtek, 11. oktobra, ob 19. uri, s kratkim kulturnim programom.

Razstava bo odprta do vključno 19. oktobra vsak dan od 17. do 19. ure, v dopoldanskem času pa za skupinske ogled - razen sobote in nedelje.

Na otvoritev vabi DPD Svoboda France Mencinger Javornik - Koroška Bela.

Tovariško srečanje aktivistov

Jeseniški Okrožni odbor aktivistov OF vabi vse nekdanje aktiviste OF z območja jeseniške in radovljiške občine, ki so delovali kot partizani - aktivisti ali ilegalci v dolini od leta 1941 do 1945, na tovariško srečanje.

Vabimo tudi vse internirane in zapornike, ki so bili zaradi svojega sodelovanja z osvobodilnim gibanjem zaprti ali internirani.

Pogovorili se bomo o današnjem političnem položaju in naših nalogah ter se spomnili 45-letnice osvoboditve.

Srečanje bo v soboto, 13. oktobra, ob 10. uri v prostorih kulturnega doma DPD Svoboda Ivan Krivec na Hrušici.

Za jedajo in pijačo bo poskrbljeno po zmernih cenah. Do Hrušice vozi redni avtobus vsako uro in lokalni avtobus vsake pol ure.

Tovariško vabljeni!

Skrinje in zibelke iz Maksove delavnice

V Maksove skrinje dekleta ne morejo spravljati bal, v njegovih zibelkah ne spavati otrok, kajti Maks Juvan iz Rateč izdeluje skrinje in zibelke miniaturnih velikosti. Takšne, ki le spominjajo na čase, ko sta oba mizarja izdelka imela še pravo uporabno vrednost, danes pa sta, v naravni velikosti seveda, ponos lastnikov, ki vedo ceniti stara izročila.

Maks Juvan izdeluje v svoji mizariski delavnici miniaturne skrinje, zibelke, podnožnike in sklednike. Po upokojitvi, ko mu je čas prišel tako rekoč preostajati, se je odločil za to natančno delo. Poklica mizarja se je izučil pri očetu, delal pri njem kot pomočnik, leta 1937 pa je napravil izpit za mizarkega mojstra v Ljubljani. Med vojno je Maks prevzel obrt v očetovi delavnici v Ratečah, jo kasneje zamenjal za delo lovškega nadzornika pri gojitvenem lovišču Triglav na Bledu, pa se znova vrnil k mizarškemu orodju. Po upokojitvi se je sprva na prigovarjanje domačin, kasneje pa zaradi lastnega veselja odločil izdelovati »spominke«.

»Kar precej smisla moraš imeti za oblikovanje lesa, pa še risanje in barvanje moraš obvladati,« pravi Maks Juvan, ki kljub visoki starosti, saj bo kmalu dopolnil petinosemdeset let, še vedno vztraja v svoji delavnici. »Najprej naredim ogrodje, potem si izmislil motiv. Največkrat so na mojih skrinjah in zibelkah motivi Tamarja, Jalovca in rateškega pastirja. Sliko narišem najprej na papir, potem pa nanesem na skrinjo. Uporabljam samo oljnate barve. Les pa mora biti za zunanji macesen, znotraj pa smrekov. Macesen mora biti izbran, lep in suh, da se kasneje ne osuši in razpoka. Macesnov les pustim v naravni barvi, prebarvam ga le s prozornim lakom.«

Maks Juvan pri delu (foto: L. K.)

Kam na rekreacijo

Podjetje Rekreacija vabi delavce Železarne Jesenice na rekreacijo v:

torek: splošna rekreacijska vadba v telovadnici CSUI od 20. do 22. ure

sreda: interesna skupina košarka v telovadnici CSUI od 18. do 20. ure

kegljanje na asfaltu pod Mežaklo od 18. do 20. ure ETE Tehnične dejavnosti (4 steze) od 20. do 22. ure ETE Okrogli program (4 steze)

četrtek: splošna rekreacijska vadba v telovadnici CSUI od 20. do 22. ure

petek: splošna rekreacijska vadba v telovadnici CSUI od 20. do 22. ure

kegljanje na asfaltu pod Mežaklo od 16. do 17. ure ETE Talilnice (4 steze) od 17. do 18. ure

1. steza ETE Talilnice

2. steza DSSS

3. steza DSSS

4. steza DSSS

od 18. do 19. ure

1. steza ETE Družbeni standard

2. steza ETE Družbeni standard

3. steza DSSS

4. steza DSSS

od 19. do 22. ure ETE Ploščati program (4 steze)

Rekreacijsko drsanje v hali pod Mežaklo ob petkih od 20. do 22. ure, vstop dovoljen samo z izkaznico o vstopu v Železarno Jesenice.

Otroci do 15 let imajo vstop samo v spremstvu staršev.

Rekreacija

Organiziran obisk Verdijeve Traviate

Zveza kulturnih organizacij občine Jesenice organizira v soboto, 13. oktobra, avtobusni ogled Verdijeve opere Traviata v ljubljanski operi. V vlogi očeta bo nastopil domačin, operni pevec Jaka Jeraša, kar bo njegov tisoči nastop v ljubljanski operi.

Prijave sprejemata varuhinji razstave v razstavnem salonu Dolik, Titova 12, vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure do vključno jutri, petka, 5. oktobra, do 12. ure. Za vstopnico in prevoz je ob prijavi treba vplačati 140,00 dinarjev, če bo najmanj 55 prijavljenih.

Odhod avtobusa bo ob 17. uri izpred Čufarja na Plavžu in bo ustavljal na lokalnih postajah do Koroške Bele oziroma na postajah, ki jih bodo navedli udeleženci ob prijavi.

V soboto koncert sekteta Domna Jeraša

Zveza kulturnih organizacij občine Jesenice in instrumentalni sekstet Domna Jeraša vas vabita v soboto, 6. oktobra, ob 19.30 v gledališko dvorano na Jesenicah na

koncert instrumentalnega sekteta Domna Jeraša

Vstopnice po enotni ceni 30,00 dinarjev lahko rezervirate po telefonu 81-260 v gledališki pisarni od osme do dvanajste ure dopoldan ali kupite eno uro pred koncertom v gledališki blagajni.

Rateški skakalci so veseli nove skakalnice

Smučarsko društvo Rateče ima tudi sekcijo za smučarske skoke. V sekciji deluje 11 mladih skakalcev, ki so stari od 10 do 16 let, trenira jih Branko Dolhar, pri delu pa mu pomaga Zdravko Vidmar.

Letos so s treningom začeli šele pred dobrim mesecem, kar pa ni slabo. Vendar pred tem niso počivali, temveč so opravili veliko dela na novi skakalnici iz umetne snovi, da so jo usposobili do uporabnosti. Pred dnevi so se rateški skakalci vrnili iz Češkoslovaške, kjer so si ogledali tekmovalno Grand prix Frenštad, kjer sodelujejo vse reprezentance, ki v svetu kaj pomenijo. Nekaj dni pa so ostali še na pripravah v centru, ki ima skakalnice od 20 do 95 metrov, ki so vse obložene s plastično in keramično smučino. Oktobra bodo odšli še enkrat v Frenštad na Moravsko, kjer bo tekmovalje na plastični skakalnici in s tem zaključili priprave na plastiki. Poizkusili bodo izkoristiti prvi sneg na Vršču za privajanje na zimske pogoje, potem pa upajo, da bo tudi v Planici umeten sneg.

2. septembra je bil klubski dan Smučarskega društva Rateče in ob tej priložnosti so pripravili tekmovalje v kegljanju na asfaltu in smučarskih tekih na rokah, istočasno pa je bilo tudi odprto tekmovalje v smučarskih skokih na novi, s plastiko in keramično obloženi skakalnici. Na odprti tekmi je nastopilo 74 starejših in mlajših pionirjev iz NDR, ČSFR, Avstrije, Italije in Jugoslavije.

Rekord skakalnice je dosegel član Smučarskega društva Rateče Mladen Srebec z 42 m. Nova skakalnica je velika pri-

dobitev za SD Rateče in za Planico, ki je bila poleti praktično mrtva. Skakalnica je velika 41 metrov in je obložena s plastično in keramično smučino. V načrtu pa je še izgradnja 10 in 20-metrskih skakalnic, ki sta za zimo sicer že pripravljene, vendar ju je treba še obložiti s plastiko.

Tako se odpirajo veliko večje možnosti za animiranje mladine ter kvalitetne priprave starejših tekmovalcev in s tem za izboljšanje rezultatov.

Besedilo in foto:
Lojze Kerštan

Nova skakalnica v Planici

Muzejske in spominske hiše jeseniške občine

Kosova graščina 2

Nastanek in razvoj Kosove graščine (po ljudskem izročilu)

Na mestu, kjer stoji današnja graščina, je bila nekoč revna, lesena hiša z malim hlevom. Gospodar je bil droben človek, po poklicu čevljar. Poleg njegove hiše je stala revna, lesena kajža, »Pušenova hiša« (danes je na tem mestu Gasilski dom).

Leta 1815 - zgodaj spomladi, so se skozi Jesenice proti Trbižu pomikale večje grupe francoskih vojakov. Ker je močno deževalo, so se ustavili na Jesenicah na Razingerjevem dvorišču. Prenočevali so na prostornem seniku, štirje vojniki pa so stražili vozove, na katerih so bili poleg ostale robe tudi manjši leseni sodovi z lesenimi obroči. Vse to je opazoval čevljar Kos in ko je okoli enajstih zvečer začelo močno liti in so se tudi stražarji umaknili v zavetje, se je Kos splazil do vozov in odvalil en sod z voza za Razingerjev hlev ter ga dobro skril. Ko so Francozi naslednji dan odšli, je stekel k sodčku, ga odprl in ostrmel. V njem so bili pravi francoski zlatniki.

Nato je začel razmišljati o nakupih. Najprej je kupil večje zemljišče vzdolž Save - od Spodnjega Plavža do današnje železniške postaje. Odkupil je tudi večjo površino gozdov in pašnikov in si pridobil srenjsko pravico, ki jo je imela takrat vsaka večja hiša. Kmalu nato je sklenil z italijanskimi zidarji pogodbo o zidavi današnje Kosove graščine. Kamenje za zidovje so nosili s hriba Merca. Glavni zid gradu je debel okrog metra. Tudi odtočno cev so izklesali iz tega kamenja. Za ostale stene so uporabili kamenje s pobočja Mežakle, za kritje strehe pa so s Krasa pripeljali črno kamenje, imenovano škrljavec. Tesarska in mizararska dela je izdelal obrtnik iz Bele Peči. Tudi kovaška dela so zaupali priznanim belopeškim mojstrom. Notranjo opremo pa je izdelal edini mizar na Jesenicah. Svojo delavnico je imel nad današnjim Korotanom (pri Jakmu). Tako so postavili za tiste čase v tem kotu največjo in najmodernejšo stavbo.

Toda denar še vedno ni bil porabljen in Franc Kos je kupoval in gradil za svoje otroke še v Beli Peči in Trbižu.

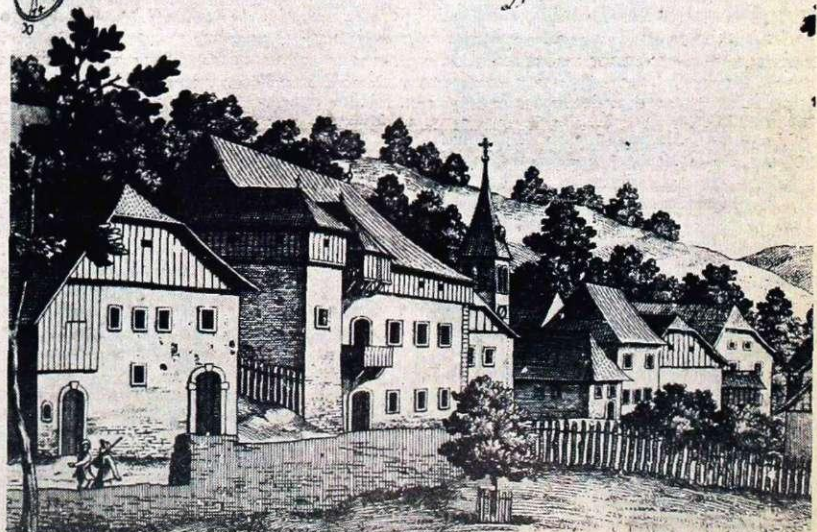
Ko je začel Franc Kos graditi grad, je bil star 43 let. Okoli leta 1823 pa je stavbo že obnavljal. V graščino so po jesenih ceveh neapeljski vodo in to samc v kuhinjo, ker so prej vodo nosili iz lesenega napajalnega korita in kasneje,

ko so tega leta 1900 podrli, iz betonskega. Hišo je ogradil z železno ograjo (štirioglate sulicasto zaključene palice). Na vseh vratih ograje sta bili v krogu izpisani kovani inicialki F in K. Vsa okna z rešetkami pa so se z zunanje strani zapirala z ročno kovanimi pločevinastimi krili. Zadnja manjša vrata niso bila na današnjem mestu, temveč nekoliko višje proti vzhodu. Do njih so vodile lesene stopnice z močno leseno ograjo. Vzdolž zadnje strani hiše je bil odprt, dober meter širok kanal, ki je danes pokrit z betonsko ploščo.

Stari ljudje so govorili, da je imel Kos v zapadnem prostoru lepo urejen živalski vrt z medvedji, volkovi in divjadjo. Na prosto so živali spuščali v že omenjeni kanal, ki je bil pokrit z ročno kovanimi rešetkami.

Der Markt
Jesenice

Kosov grad v XVII. stoletju (po J. V. Valvasorju)

Zveza telesnokulturnih organizacij
občine Jesenice

Razpis priznanj ZTKO Jesenice za leto 1990

V lanskem letu smo prvič podelili priznanja ZTKO Jesenice za športne dosežke športnikov jeseniške občine. Priznanja bomo podelili tudi letos, zato pozivamo vse športne organizacije občine Jesenice, da nam do 15. oktobra pošljejo na naš naslov Ledarska 4 pisne predloge za letošnje dobitnike.

Razpisujemo naslednja priznanja:

1. Bronasto značko ZTKO Jesenice prejmejo posamezniki ali ekipe, ki so osvojili 1. mesto na prvenstvu regije (Gorenjske) v sezoni 1989/90.
2. Srebrno značko ZTKO Jesenice prejmejo športniki ali ekipe, ki so na republiškem tekmovanju zasedli 2., 3. mesto, oziroma so na zveznem tekmovanju zavzeli 4. ali 5. mesto.
3. Zlato značko prejmejo športniki ali ekipe za osvojevo 1. mesto na republiškem tekmovanju, oziroma tisti, ki so osvojili 2. ali 3. mesto na zveznem tekmovanju.

4. Plaketo ZTKO Jesenice pa prejmejo športniki ali ekipe, ki so na zveznem tekmovanju osvojili naslove državnih prvakov ali pa so kot člani državnih reprezentanc sodelovali na svetovnem ali evropskem prvenstvu. Ti pogoji veljajo za vse kategorije (od cicibanov do starejših članov). Ker pri ZTKO Jesenice pripravljamo posebno prireditev Srečanje športnikov občine Jesenice vas prosimo, da se držite roka za dostavo predlogov. Upoštevali bomo samo pisne predloge, katere bomo prejeli do 15. oktobra.

Sportni pozdrav!

ZTKO Jesenice

Izlet v Logarsko dolino

Planinsko društvo Jesenice vabi v soboto, 13. oktobra, na izlet v Logarsko dolino s ciljem, da dosežemo vrh Brane.

Iz Logarske doline se bomo najprej napotili do slapa Rinka (20 minut), kjer nas bodo lahko počakali tisti, ki ne zmorejo daljše hoje. Ostali se bomo povzpeli do Frischaufovega doma na Okrešlju (1 ura 40 minut). Tu bo lahko počakala skupina, ki se ne bo želela povzpeti na Kamniško sedlo, najvztrajnejši pa bomo šli še na vrh Brane (3 ure).

Vsi vrhovi so obvezne točke slovenske planinske poti. Nazaj grede se bomo na vseh omenjenih točkah zbrali in skupaj sestopali v Logarsko dolino.

Odhod avtobusa bo ob 6. uri izpred zdravstvenega doma, domov pa se bomo vrnili predvidoma ob 20. uri.

Izlet je primeren za udeležence vseh starosti in fizičnih sposobnosti. Za tiste, ki se bodo povzpeli na Kamniško sedlo in vrh Brane, je potrebna oprema za zelo zahtevno pot, za ostale zadostuje lažja obutev.

Pohoda se udeleži vsak na lastno odgovornost. Cena izleta je 120 din za člane PD Jesenice in 180 din za ostale udeležence.

Prijave zbiramo na upravi PD Jesenice do četrta, 11. oktobra, do 12. ure.

Ob slabem vremenu ali premajhnem številu prijav bo izlet odpovedan preko Radia Triglav.

Vodja pohoda
Janko Avsenik

Zahvale

Ob boleči izgubi dragega sina in brata

NIKOLE SAVOVA

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem, sošolcem in elektroodnemu oddelku za izrečena sožalja in denarno pomoč.

Vsem, ki ste ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, še enkrat hvala.

Zaljujoči: mamica in sestra Biljana

Ob mnogo prezgodnji smrti našega

VINKA LAGOJA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvala dolgujemo govornikom Cilki Peternelj in Jaki Svetinu. Hvala plesalcem in pevcom folklorne skupine DU Javornik-Koroška Bela za lepo slovo, pevcom DU Javornik-Koroška Bela za zapete žalostinke.

Zahvaljujemo se tudi vsem sosedom za denarno pomoč, znancem in prijateljem, bivšim sodelavcem obrata Javornik I. za izrečena sožalja. Za vsestransko pomoč se zahvaljujemo tudi sodelavcem Petrola, Vodovoda in trgovini Rožca na Javorniku.

Vsem in vsakomur posebej še enkrat hvala.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi dragega moža

JANKA LIPOVCA

se zahvaljujem njegovim sodelavcem Vzdrževanja Jeklarne 1 ter sindikatu Železarne Jesenice za denarno pomoč in pomoč v težkih trenutkih. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žena Angelca

Ob smrti naše drage mame

MILICE TRAVNIK,
rojene Torkar,

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, sosedom in sodelavcem za pozornost, darovano cvetje in denarno pomoč. Posebno se zahvaljujem gospodu kaplanu za obred, Divjaku za lepe poslovilne besede ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Še enkrat vsem najlepša hvala.

Sinovi Srečo, Dani, Milan in hčerka Dragica z družinami

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem 3. izmene Jeklarne 1 - kontiliv za podarjeno darilo in obisk na domu. Obenem jim želim še veliko delovnih uspehov, osebne sreče in zdravja.

Aleksander Bakič

DU Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu. Obenem vam želim veliko zdravja in delovnih uspehov. S spoštovanjem

Terezija Gačnik

ZZB NOV Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitke ob mojem rojstnem dnevu.

Jože Noč

Glasbena šola Jesenice se zahvaljuje ožjim sodelavcem profesorice Maruše Podrekar za prispevek 2200 din, ki so ga namenili Glasbeni šoli namesto cvetja ob smrti očeta Radoslava Kleča, dolgoletnega sodelavca Glasbene šole.

Nogomet - V. kolo
OČL- ZAHOD

Jesenice: Bilje
0:0

V petem kolu so Jeseničani gostili moštvo iz Bilj in kljub terenski premoči niso uspeli osvojiti obeh točk. Začetek tekme je pripadel gostom, saj Jeseničani niso uspeli izpeljati kakšne nevarne akcije.

Po začetnih minutah pa so se Jeseničani zbrali in vzpostavili ravnotežje v igri. Tako je sredi polčasa imel zelo lepo priložnost Mehič, vendar je njegov strel z glavo s kakih sedmih metrov odlično obranil vratar gostov. Naslednji je poskusil s strelom z 20. metrov Razboršek, vendar je tudi tokrat vratar gostov odlično posredoval. Tudi gostje so imeli izredno priložnost, ko je eden od napadalcev prestrel podajo proti Tokiču in poslal žogo proti praznim vratom. V zadnjem trenutku je posredoval Mirtič in zbil žogo iz gola.

V drugem polčasu so Jeseničani z igrali bolj in si ustvarili nekaj zelo lepih priložnosti. Tako so se v priložnosti znašli Razboršek, Lamberger, Čosič, Pivač in v zadnji minuti Bergant. Kljub temu pa gola ni bilo, saj je vratar gostov branil odlično, v zadnji minuti pa je strel Berganta zaustavila vratnica.

Nastopili so: Tokič, Bergant, Pivač, Blagojevič, Mirtič, Omanović, Pihler (Ivelja), Razboršek, Mehič, Berden (Lamberger), Čosič

Dežurne trgovine

V soboto, 6. oktobra, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:

- Rožca 11 Čufar, Jesenice, Titova 79, in
- Delikatesa Kašta 1, Jesenice, Benedičičeva 2.

V soboto, 13. oktobra, bosta na Jesenicah od 8. do 18. ure odprti trgovini:

- Emona market Jesenice, Titova 51 a, in
- Delikatesa poslovalnica 5, Jesenice, Tomšičeva 70a.

Dežurna lekarna

V oktobru je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Jesenicah.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je od 22. septembra do vključno 10. oktobra na ogled razstava fotografij članov Foto kino kluba Radovljica.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Fotografski terek

Foto klub Jesenice obvešča svoje člane, da bodo po končanem članskem sestanku v terek, 9. oktobra, ob 17. uri pogledali diapozitive z naslovom Ko so padali dimniki.

V nedeljo, 7. oktobra, pa organizirajo izlet Koritno-Bočešče-Ribno-Milino-Mala Osojnica-blejski grad. Odhod ob 9. uri izpred razstavnega salona Dolik na Jesenicah.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

5. oktobra, amer. akcij. film OBCESTNA KAVARNA ob 18. in 20. uri.

6. oktobra, amer. akcij. film OBCESTNA KAVARNA ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri premiera amer. vojne drame ŽRTVE VOJNE.

7. oktobra, amer. akcij. film OBCESTNA KAVARNA ob 17. in 19. uri. Ob 21. uri premiera amer. komedije LJUBIMEC PO NAROČILU.

8. oktobra, amer. komedija LJUBIMEC PO NAROČILU ob 18. in 20. uri.

9. oktobra ni kinopredstav.

10. oktobra, amer. komedija LJUBIMEC PO NAROČILU ob 18. uri. Ob 20.

uri FILMSKO GLEDALIŠČE: amer. vojna drama ŽRTVE VOJNE.

11. oktobra, premiera amer. komedije GREMLINI 2 ob 18. in 20. uri.

12. oktobra, amer. komedija GREMLINI 2 ob 18. in 20. uri.

13. oktobra, amer. komedija GREMLINI 2 ob 17. in 19. uri.

KINO KRANJSKA GORA

5. oktobra, amer. akcij. pust. film LOV NA RDEČI OKTOBER ob 18. uri.

KINO DOVJE

7. oktobra, avstral. komedija MLADI EINSTEIN ob 19.30.

Filmsko gledališče v kinu Železar na Jesenicah

vsako sredo od 10. oktobra do 5. decembra ob 20. uri z naslednjim programom:

Žrtve vojne, amer. vojna drama

Režija: Brian De Palma

Igrajo: Michael J. Fox, Sean Penn, Don Harvey

Naključni popotnik, amer. melodrama

Režija: Lawrence Kasdan

Igrajo: William Hurt, Kathleen Turner, Geena Davis

Čedno dekle, amer. komedija

Režija: Garry Marshall

Igrajo: Richard Gere, Julia Roberts

Velika modrina, franc. pust. drama

Režija: Luc Besson

Igrajo: Rossana Arquette, Jean-Marc Barr, Jean Reno

Nevarno morje, vstral. thriller ZL2 Režija: Phillip Noyce

Igrajo: Nichole Kidman, Sam Neill

Šofer gospodične Daisy, amer. komedija - drama

Režija: Bruce Beresford

Igrajo: Morgan Freeman, Jessica Tandy, Dan Aykroyd

Hidden, amer. zn. fant. akcij. film

Režija: Jack Sholder

Igrajo: Michael Nouri, Kyle McLachlan, Claudia Christian

Starši in otroci, amer. komedija

Režija: Ron Howard

Igrajo: Steve Martin, Tom Hulce

Film presenečenja

Cena abonmajske vstopnice za vseh 9 filmov je samo 200,00 din. Vstopnice lahko dobite pri blagajni kina.

Preživite devet srednjih večerov ob gledanju prijetnih in kvalitetnih filmov!

Kino Kranj

V sodelovanju z
Železarno Jesenice in ob pomoči podjetniškega inkubatorja
INJES d.o.o., Jesenice

ustanavljam novo podjetje

3BM Elektronika in
mikroračunalniki d.o.o.

Z veseljem vam bomo pomagali

če imate težave s servisiranjem elektronske opreme in računalnikov
če ne veste, kdo bi vam popravil zamenjane elektronske module
če iščete koga, ki bo za vas razvil izdelke, ki jih ni na tržišču
če se nimate na koga obrniti za svetovanje pri avtomatizacijah vaših postopkov in procesov
če potrebujete kvalitetne osebne računalnike Eurobit ali drugo opremo.

Področja naše dejavnosti so:

elektronika
mikroračunalniki
osebni računalniki
programska oprema
podatkovne komunikacije

Če imate kakršnekoli probleme z navedenih področij, nas pokličite na telefon (064) 81-341 int. 34-49 ali se oglašite po pošti na 3BM d.o.o., C. železarjev 7, 64270 Jesenice.

VI. kolo OČL-ZAHOD

Jesenice: Postojna
1:1 (0:0)

Strelec: Čosič

V 6. kolu je Jeseničanom ušla še ena točka na domačem igrišču. V moštvo je prišlo do nekaj sprememb, ker je nekaj igralcev zbolelo (Bergant, Blagojevič, Mirtič, Berden) in tako je bil trener Klinc prisiljen zamenjati nekaj igralcev. Kljub temu so bili Jeseničani boljši nasprotniki in so z lahkoto prihajali do kazenskega prostora. Bili pa so zelo neprecizni pri zaključnih predložkih in streljih na gol. Tako so priložnosti napravili Čosič, Mehič, Pivač in Razboršek.

Sredi drugega polčasa so gostje dosegli gol iz prostega strela. To je bil razen enega poskusa z glavo v prvem polčasu edini strel gostov na vrata Jesenic. Po голу so Jeseničani pritisnili in po nekaj za-

pravljenih priložnostih je Čosič z lepim strelom z roba kazenskega prostora izenačil izid. Do konca tekme so imeli Jeseničani še dve priložnosti za zmago, vendar jim ni uspelo doseči še enega zadetka.

Nastopili so: Tokič, Bergant (Pihler), Ivelja, Husić, Pivač, Omanović (Blagojevič), Razboršek, Kondić, Mehič, Lamberger, Čosič.

Po 6. kolih je lestvica naslednja:

1. Svoboda (Kisovec)	11 točk
2. Proletarec	10 točk
3. Primorje	10 točk
4. Triglav	8 točk
5. Stol-Virtus	7 točk
6. Jesenice	7 točk
7. Bilje	7 točk

V 7. kolu bodo 7. oktobra Jeseničani gostovali v Kamniku pri Stol-Virtusu, v 8. kolu pa bodo na igrišču Podmežaklja gostili moštvo Proletarca iz Zagorja, enega od favoritov tega prvenstva. Tekma bo 14. oktobra ob 14.30.

N.O.

Tekaška tekmovalna na rolgah

V soboto, 29. septembra, je bilo v Zrečah tekaško tekmovanje na rolgah za pokal Uniorja. Zmagovalec tekme je bil biatlonec Janez Ožbolt, drugi je bil Robi Verež (SK Bled-Zasip), na tretje mesto pa se je uvrstil član A tekaške reprezentance Jani Kršinar.

V Dolu pri Ljubljani pa je bilo v nedeljo, 30. septembra, rolkarsko tekmovanje za veliko nagrado Dola. Nastopilo je 130 tekmovalcev iz 12 klubov. To je bilo tudi tekmovanje z najmočnejšo udeležbo pri nas, saj sta nastopili tudi kompletni reprezentanci smučarskih tekačev in biatlonec. Proga je bila dolga 10 km, najhitreje pa jo je pretekel Uroš Velepec (SK Jub Dol), drugi je bil Jože Kavalar (SD Rateče), tretje mesto pa je zasedel Jani Kršinar (TSK Unior- Olimpija).

Lojze Kerštan

Še nekaj utrinkov s Svetovnega padalskega prvenstva v Lescah

Slika 1:

Branko Mirt zлага padalo za svoj zadnji skok, ki mu je z deseto zaporedno učičo prinesel naslov svetovnega prvaka v skokih na cilj in posebno priznanje predsednika Mednarodnega olimpijskega komiteja gospoda J. A. Samančiča za doslej najboljši rezultat v skokih na cilj na svetovnih prvenstvih. Mičo je prvi svetovni prvak, ki je ta naslov osvojil s samimi ničlami.

Slika 2:

Trener ženske YU ekipe pregleduje padalo Mire Grčić pred vstopom v letalo, za zadnji skok na svetovnem prvenstvu in za srebrno kolajno. (vse foto: Leon Mesarič)

Po slabem začetku v prvi seriji so fantje odlično nadaljevali in v preostalih sedmih serijah zbrali samo tri centimetre, kar je s skupno osmimi centimetri zadostovalo samo za 6. mesto. Z leve: Darko Svetina, Dušan Intihar, Roman Pogačar, Bogdan Jug, Branko Mirt.

Dekleta YU ekipe so bila upravičeno vesela po odlično opravljeni sedmi seriji skokov, ko so se prebile do četrtega mesta. Žal so v zadnji osmi seriji kot ekipa povsem odpovedale in na koncu pristale na devetem mestu. Z leve: Gordana Kovačič, Helija Balassa, Irena Avbelj, Mira Grčić, Veseljka Pirc.

Judo

Matarugič drugič republiški prvak

Judo klub Ivo Reya iz Celja je organiziral republiško prvenstvo za starejše mladince, na katerem je sodelovalo 70 tekmovalcev iz 20 klubov. Judo sekcijo pod novim imenom v Lipa programu judo As so zastopali Amir Musić, Slobodan Matarugič in Robi Makuc.

V kategoriji do 60 kg sta tekmovala Musić, ki je izpadel v II. kolu, in Slobodan Matarugič, kateremu je to drugi naslov prvaka v tem letu. Naslovu republiškega in državnega prvaka pri mlajših mladincih je dodal še naslov prvaka pri starejših mladincih. Glede na rezultate je trenutno najboljši tekmovalac v Sloveniji. Ti rezultati so plod trdega dela in tesnega sodelovanja s trenerjem. Oba imata cilj priti na državnem prvenstvu, ki bo 3. novembra v Novem Sadu, v polfinale. Njegovi boji so bili zanimivi za večino trenerjev, posebno za trenerja iz judo kluba Impol, kateri so imeli primat v tej kategoriji. V zgodovini juda na Jesenicah doslej še noben tekmovalac v eni tekmovalni sezoni ni imel tako dobrih uvrstitev.

Po nekajmesečni odsotnosti zaradi poškodbe roke se je na blazine vrnil Makuc, ki je tekmoval v kategoriji do 78 kg. Vse boje do vstopa v finale je prepričljivo dobil. V dvoboju za vstop v finale je vodil do druge minute, nakar je dobil krče v nogo in dvoboj je moral predati; zasedel je 5. mesto.

Ob tej priložnosti vabimo v naše vrste nove člane, ki bodo nadaljevali tradicijo juda. Vabljeni so posebno dekleta iz srednjih sol in malčki za judo vrtec, kar je v Sloveniji novost. Kdorkoli se nam bo pridružil, ne bo mu žal - uspeh je na dlani. Vabljeni!

Hokejski klub
Jesenice

Obvestilo

1 Hokejski klub Jesenice obvešča vse zainteresirane otroke in starše, da bo vpis v hokejsko šolo za sezono 1990/91 v soboto, 6. oktobra, ob 16. uri in v nedeljo, 7. oktobra, ob 9. uri na drsališču v dvorani Podmežaklja.

Vpišejo se lahko otroci, rojeni leta 1982 in mlajši.

Namizni tenis

Prve tekme republiške lige v novi sezoni

V soboto, 29. septembra, se je pričelo tekmovalje v vseh republiških namiznoteniških ligah. Članska ekipa Jesenic je v prvi tekmi I. A lige gostila ekipo Gorice

ter jo premagala z visokim rezultatom 9:0. Ekipa Gorice ni mogla nuditi domači ekipi pravega odpora. Za Jesenice so nastopili Buh, Legat in Pem, ki so zabeležili vsak po tri zmage.

V drugi tekmi je članska ekipa Jesenic gostila ekipo Melamina iz Kočevja. Gostje so bili boljši in so zmagali s 7:2. Po eno igro sta beležila le Pem in Legat, Buh in Vadjunec pa sta ostala brez zmage.

Ženska ekipa Jesenic je v tekmi I. A republiške lige gostila na Jesenicah ekipo Merkurja iz Kranja. Mlada ekipa Jesenic je v postavi Lavtižar, Klemenc, Sladič in Cenček tesno zgubila s 4:5. Klemenc je zmagala dvakrat, po enkrat pa Lavtižarjeva in Sladičeva.

Na Jesenicah in v Kranju sta bila odigrana regijska kvalifikacijska turnirja. Pionirke in mladinke so odigrale turnir na Jesenicah. Nastopilo je 25 igralk. Pri mladinkah je zmagala Fojkarjeva iz Kranja, pri pionirkah pa Zupancičeva iz Ljubnega. Zelo dobra je bila jeseniška igralka Medvoja Košir, ki je osvojila drugo mesto, medtem ko sta bili Sladičeva in Lavtižarjeva na 3.-4. mestu.

V Kranju je nastopilo 27 igralcev iz šestih klubov Gorenjske: Kranja, Jesenic, Križev, Škofje Loke, Ljubnega in Murove. Pri mladincih je zmagal Rant iz Škofje Loke, jeseniški igralec Morić pa je osvojil 3.-4. mesto. Najboljši pionir je bil Tomaž Buh, ki je v finalu premagal klubsko soigralca Tomaža Moriča. Pivk z Murove pa je pristal na 3.-4. mestu.

S.

Odprto prvenstvo Železarne v tenisu zaključeno

Prvenstvo Železarne Jesenice v tenisu je bilo zaradi slabe udeležbe delavcev preimenovano v odprto prvenstvo, kjer pa se tudi ne moremo pohvaliti z veliko udeležbo.

Podjetje Rekreacija bo tudi v letu 1991 nadaljevalo s tako obliko rekreacije, zato vabimo tenisače že vnaprej.

Končni vrstni red:

- Moški:
1. Milan Kambič - Vzdrževanje
2. Karel Košir - HVB

3. Pavel Žuber - Jeklarna 1
4. Erni Medja - Jeklarna 1
5. Emil Klina - ETN
6. Miran Pihlar - Vzdrževanje
7. Srečo Korbar - Jeklarna 1
8. Zvone Klemenc - Valjarna debele pločevine
9. Bojan Mežnarec - Vzdrževanje
10. Zmago Žagar - Žičarna
Ženske:
1. Milena Šolar - Kadroviski sektor Rekreacija.

Državno prvenstvo, pokal Alpe Jadran in Slovenija open v Planici

K popestritvi mrtve sezone v gornjesavski dolini so letos prispevali tudi lokostrelci sekcije TVD Partizan Javornik-Koroška Bela od 21. do 23. septembra pod Poncami in Petrolu - Hotelu Spik, Gozd Martuljek. Odvijalo se je 28. odprto državno prvenstvo Jugoslavije in tekmovalje za pokal Alpe - Jadran.

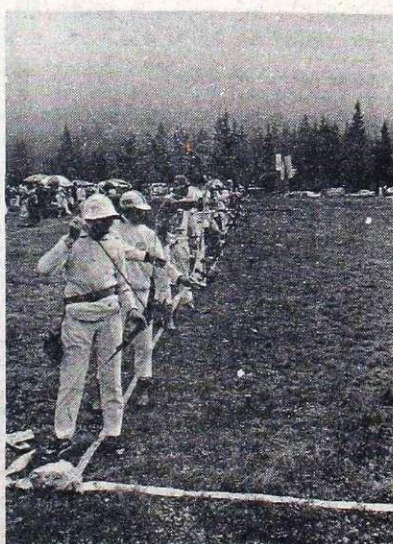
Tekmo je slovesno odprl predsednik turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič in poudaril, da bi morali lokostrelstvo vključiti tudi v turistično ponudbo. Ta tekma je bila prva preizkušnja sekcije v organizaciji ter prvi korak k tovrstni ponudbi. Po besedah predsednika lokostrelske zveze Jugoslavije na zaključni slovesnosti je bilo tekmovalje na evropski ravni, s čimer so se strinjali vsi udeleženci. Zato se turistični delavci Kranjske Gore in Gozd Martuljka ter lokostrelci Koroške Bele navdušujejo za tradicionalno tekmovalje v Planici, kandidirati pa nameravajo tudi za svetovno prvenstvo čez šest let. Sekcija Koroške Bele ni številna, vendar so pokazali, da to zmorejo s požrtvovalnostjo in prostovoljnim delom vseh članov. Pri organizaciji so jim stali ob strani Jože Zidar - planiški komite in Frane Merela - zveza tabornikov Slovenije.

Tekmovalje se je udeležilo rekordno število tekmovalcev iz Jugoslavije. Ker pa datuma za državna prvenstva ne določa organizator, temveč Lokostrelska zveza Jugoslavije, je bilo na isti dan tudi državno prvenstvo Italije, zato udeležba tujih tekmovalcev ni bila tako številna kot so pričakovali.

Veliko svežine je prispeval prvi festival lokostrelskega amaterskega filma in srečelov z lepimi nagradami v Hotelu Spik. S pomočjo turističnega društva Kranjska Gora in Petrola - Hotel Spik je

organizator ob enem pripravil tudi tekmovalje za Slovenija open, kjer je bila glavna nagrada osebni avto. Prvič v zgodovini lokostrelstva doma in v svetu je bila nagrada za najboljši rezultat avtomobil. Borbenost lokostrelcev je bila zato toliko večja.

Večina državnih naslovov je ostala v Sloveniji, največ krogov (1.327) pa je nastreljal Milan Mišljenovič iz Beograda, kar je tudi nov državni rekord v compaundu.

Med najboljšimi tudi pionirj. (foto: Merela)

Izidi: prosti slog člani: 1. Medved (Moste), 2. Ploj (Maribor), 3. Podražaj (Senčur); compound člani: 1. Mišljenovič (Kalemegdan), 2. Klemen (Muta), 3. Angeli (Italija); veterani prosti slog: 1. Smolej (Koroška Bela), 2. Čolović (Niš), 3. Milinković (Reka); prosti slog članice: 1. Podražaj (Senčur), 2. Arhanc (Osijek), 3. Sahljak (Zagreb); compound članice: 1. Rosa (Ankaran), 2. Iskra (Senčur); mladinci prosti slog: 1. Mance (Reka), 2. Požar (Postojna), 3. Zotti (Italija).

En naslov državnega prvaka je tako ostal v sekciji organizatorja na Koroški Beli, in sicer ga je osvojil Andrej Smolej v kategoriji veteranov.

C.K.

Lokostrelci Koroške Bele v Domžalah

Pod gradom Krumperk pri Domžalah je bilo v nedeljo, 30. septembra, tekmovalje v disciplini american round. V lepem sončnem vremenu je tekmovalo precejšnje število tekmovalk in tekmovalcev. To je bila zadnja letošnja preizkušnja na prostem. Lokostrelci bodo do pomladi trenirali in tekmovali v dvoranah.

V Domžalah sta bila dosežena tudi dva državna rekorda, moški compound in moški instinktivno.

Lokostrelci Koroške Bele pa so se uvrstili: compound 1. mesto Cvetka Kramar; prosti stil 5. mesto Dare Jakopič, 6. mesto Aleš Bedić in compound 15. mesto Stane Kramar.

ck

Lipa Jesenice - urnik za sezono 90/91 - 1.del

Lipa 1 Pedenjped

Želva - vodja Mateja Košir

(športnorazvedrilni program za otroke od 2. do 4. leta, skupaj s starši)
Ponedeljek in sredo od 17. do 18. ure
cena za 30 ur je 400 din na par (otrok in eden od staršev)

Metulj - vodja Jolanda Štih

(športnorazvedrilni program za otroke od 5. do 7. leta starosti)
Ponedeljek in sredo od 18. do 19. ure
cena za 30 ur je 350 din na osebo

Lipa 2 delavnica

Gimnastična delavnica

(program akrobatike in gimnastike za otroke od 8. do 15. leta)

a) deklice od 8. do 11. leta - vodja Alma Deretič

ponedeljek in četrtek od 19. do 20. ure

b) deklice od 12. do 15. leta - vodja Cilka Talar

torek in petek od 19. do 20. ure

c) dečki od 8. do 11. leta - vodja Iztok Varl

sreda od 19. do 20. ure

petek od 17. do 18. ure

cena za 30 ur je 350 din na osebo

d) dečki od 12. do 15. leta starosti - vodja Roman Pogačnik

petek od 18. do 19. ure

cena za 15 ur je 200 din na osebo

Plesna delavnica

(programi aerobike, jazz baleta in mažoretke) Aerobika - vodja Irena Lah

a) ženske do 35. leta

sreda od 20. do 21. ure

b) ženske nad 35 let

četrtek od 20. do 21. ure

cena za 15 ur je 200 din na osebo

Jazz balet - vodja prof. Bojana Martinčič

deklice in dečki od 5. do 11. leta starosti

torek in četrtek od 18. do 19. ure

cena za 30 ur je 350 din na osebo

Mažoretke - vodja prof. Bojana Martinčič

deklice do 12. leta starosti

a) torek in četrtek (1. skupina) od 16. do 17. ure

b) torek in četrtek (2. skupina) od 17. do 18. ure

cena za 30 ur je 350 din na osebo

Lipa 3 klub

Gimnastični klub - vodja Tomaž Mesarič

(program tekmovalne gimnastike za selekcionizirane tekmovalke in tekmovalce)

vse delavne dni v tednu od 18. do 20. ure v OŠ Tone Čufar

cena 350 din na osebo

Judo klub - vodja Brane Dvoršak

(program za oba spola od 5. leta starosti dalje z osvajanjem osnovnih spretnosti obrambnih veščin, vse do tekmovalnega športa)

a) judo vrtec

dečki in deklice od 5. do 7. leta starosti

torek in četrtek od 17. do 18. ure

b) judo šola

dečki in deklice od 8. do 15. leta starosti

ponedeljek in sredo od 18. do 19. ure

cena za 30 ur je 350 din na osebo

c) judo as (tekmovalci)

dekleta in fantje

vsak delavnik od 19. do 20.30.

cena 350 din na osebo

Trim klub

(gimnastika, igre z žogo, animacija za odrasle)

- košarka in odbojka moški - vodja Lojze Ferbežar

ponedeljek in sredo od 20. do 21. ure

- odbojka ženske - vodja Štefka Ferbežar

petek od 20. do 21. ure

- upokojenke - vodja Ančka Stojan

ponedeljek in sredo od 16. do 17. ure

- upokojenici

petek od 16. do 17. ure

cena za 30 ur je 400 din na osebo

cena za 15 ur je 250 din na osebo

upokojenici, dijaki, študentje 20 % popusta

Savna

vsak delavnik od 16. do 21. ure

cena 50 din za uro uporabe na osebo

INFORMACIJA:

- vsi programi (razen gimnastičnega kluba) se izvajajo v telovadnici TVD PARTIZAN JESENICE, C. železarjev 1
- veljavnost programov: od 1. 10. 1990 do 31. 1. 1991
- programe lahko uporabljajo samo lastniki veljavnih LIPA kartic, le-te pa ni so prenosljive in jih dobite ob prijavi
- udeležba je na lastno odgovornost
- prijave in dodatne informacije dobite do 15. oktobra, vsak delavnik, od 18. do 19. ure v društvu Partizan Jesenice.
- možnost plačila na obroke
- dodatne informacije sindikat Železarne (SSS), V. Mihelič, tel.: 32-66